

UMOWA .....

w dniu .....2024 r. we Wrocławiu pomiędzy:

Akademią Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki z siedzibą we Wrocławiu, ul. Piotra Czajkowskiego 109, 51 – 147 Wrocław, NIP: 896 – 10 – 00 – 117, REGON: 930388062, reprezentowaną przez:

KANCLERZA – płk. mgr inż. Przemysława KĘSICKIEGO – na podstawie pełnomocnictwa nr 28/2024 z dnia 05.03.2024 r. - zwaną dalej: „Zamawiającym” lub AWL

a

reprezentowaną przez:

zwanym dalej: „wykonawcą”,

zwanymi łącznie: „stronami”

o treści następującej:

Podstawę zawarcia umowy stanowi wynik postępowania prowadzonego w trybie podstawowym bez negocjacji nr WNP....., rozstrzygniętego w dniu ..... r., zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. — Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 ze zm.; dalej jako: PZP); pt.:

REMONT SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE AKADEMII WOJSK LĄDOWYCH IMIENIA TADEUSZA KOŚCIUSZKI WE WROCŁAWIU, UL. CZAJKOWSKIEGO 109

§ 1

Przedmiot umowy

1. Zamawiający — na podstawie przeprowadzonego postępowania — zleca Wykonawcy wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie sieci wodociągowej znajdującej się na terenie Akademii Wojsk Lądowych przy ul. Czajkowskiego 109 we Wrocławiu, zwanych dalej przedmiotem umowy.
2. Roboty budowlane oznaczają pełen zakres robót budowlano – montażowych, robót rozbiórkowych, robót demontażowych i montażowych, dostaw urządzeń i wyposażenia oraz usług budowlanych w zakresie określonym w §1 ust. 1 umowy i opisanym w dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych stanowiących załącznik nr 2 do niniejszej umowy.
3. Zrealizowanie przedmiotu umowy oznacza:
  - 1) wykonanie prac określonych w §1 ust. 1 i 2 umowy,
  - 2) uzyskanie odbioru robót budowlanych przez Zamawiającego,
4. Integralną część umowy stanowi:
  - 1) oferta Wykonawcy — załącznik nr 1,
  - 2) dokumentacja projektowa pn.: Remont sieci wodociągowej na terenie Akademii Wojsk Lądowych imienia Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu, ul. Czajkowskiego 109 (w postaci elektronicznej) oraz STWiORB — załącznik nr 2,
  - 3) druk oświadczenia podwykonawcy o całkowitym rozliczeniu — załącznik nr 4,
  - 4) specyfikacja sprzętu i wyposażenia (wzór) — załącznik nr 5,
  - 5) wykaz środków trwałych (urządzeń i wyposażenia) (wzór) — załącznik nr 6,
  - 6) taryfikator kar za nieprzestrzeganie zasad i przepisów BHP na budowie — załącznik nr 7,
  - 7) karta zatwierdzenia / zmiany materiału (wzór) — załącznik nr 8,
  - 8) wzór harmonogramu rzeczowo-finansowego — załącznik nr 10,
  - 11) karta rozliczeń mediów — załącznik nr 11.

1

5. W przypadku rozbieżności w ustaleniach poszczególnych dokumentów wskazanych w §1 ust. 6 umowy, będą one odczytywane w następującej kolejności:
- 1) niniejsza umowa,
  - 2) dokumentacja projektowa oraz STWiORB,
  - 3) kosztorys oferta Wykonawcy.

§ 2

Dokumentacja techniczna

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot zamówienia zgodnie ze Specyfikacją Techniczną Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (dalej: STWiORB), dokumentacją projektową, niniejszą umową, obowiązującymi warunkami technicznymi, wydanymi uzgodnieniami, normami oraz ze sztuką budowlaną. Uznaje się, że w zakresie rzeczowym robót powierzonym Wykonawcy do wykonania mieszczą się wszystkie roboty pośrednio i wprost wynikające z niniejszej umowy, opisane w dokumentacji projektowej oraz wydanych decyzjach i uzgodnieniach, dotyczące zakresu określonego w §1 ust. 1 umowy. Każda zmiana sposobu (metody) wykonania robót proponowana przez Wykonawcę wymaga uprzedniej pisemnej akceptacji Zamawiającego po jej — również pisemnym — zaakceptowaniu przez nadzór inwestorski. Koszt wprowadzenia takiej zmiany do dokumentacji projektowej obciąża Wykonawcę, zaś Zamawiający nie będzie ponosić z tego tytułu jakichkolwiek kosztów. Wykonawca nie będzie dochodzić z tego tytułu jakichkolwiek roszczeń, za wyjątkiem sytuacji przewidzianych niniejszą umową.
2. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z dokumentacją projektową, w tym w szczególności z projektem wykonawczym, i nie zgłasza do nich żadnych zastrzeżeń.
3. Wykonawca zobowiązuje się do wykorzystania dokumentacji projektowej wyłącznie na potrzeby realizacji przedmiotu umowy.
4. Po zakończeniu realizacji robót budowlanych Wykonawca sporządzi na własny koszt dokumentację powykonawczą (w wersji papierowej oraz w zapisie cyfrowym), spełniającą wymogi prawa budowlanego, obejmującą wszelkie zmiany dokonane w toku prowadzonych robót.

§ 3

Terminy i miejsce

1. Strony ustalają następujące terminy wykonania przedmiotu umowy:
  - a) rozpoczęcia..... 2024 r.,
  - b) zakończenia:..... r. (max 6 miesięcy)
2. Za termin rozpoczęcia robót uznaje się następny dzień roboczy po podpisaniu umowy, natomiast za termin zakończenia wykonania przedmiotu umowy przyjmuje się datę zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego przedmiotu umowy zgodnie z §10 ust. 7 umowy (odbior końcowy) i przekazania Zamawiającemu kompletu dokumentów, o których mowa w §10 ust. 5 umowy, pod warunkiem pisemnego potwierdzenia przez inspektorów nadzoru gotowości do odbioru robót na zgłoszeniu Wykonawcy.
3. Za zakończenie realizacji przedmiotu umowy uznaje się zakończenie wykonania wszystkich prac i czynności objętych niniejszą umową wraz ze złożeniem kompletnych dokumentów, potwierdzonych przez Zamawiającego i Inspektora Nadzoru.
4. Wszelkie prace i roboty budowlane objęte niniejszą umową wykonywane będą na nieruchomości stanowiącej działkę oznaczoną geodezyjnie nr 2/5 (AM-15, obręb: Karłowice), a położonej we Wrocławiu przy ul. P. Czajkowskiego 109. Mapa sytuacyjna nieruchomości stanowiącej działkę nr 2/5 stanowi załącznik do niniejszej umowy.

§ 4

Wynagrodzenie Wykonawcy

1. Wynagrodzenie za przedmiot umowy ustala się w formie ryczałtu na kwotę:

- kwota umowna brutto: .....zł (słownie: ...../100), w tym netto: ..... zł (słownie: ...../100) oraz VAT(23%): ..... zł (słownie: ...../100).
2. Kwota umowna brutto obejmuje wszelkie nakłady potrzebne do kompleksowego wykonania przedmiotu umowy, określonego §1 umowy. Kwota umowna brutto obejmuje również wszelkie obciążenia o charakterze publicznoprawnym związane z realizacją przedmiotu umowy, a w szczególności podatek od towarów i usług w wysokości wynikającej z właściwych przepisów. Wykonawca nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia brutto, określonego w niniejszym paragrafie, w przypadkach nieprzewidzianych w umowie nawet, jeżeli w chwili zawarcia umowy nie mógł przewidzieć lub nie przewidział wszystkich kosztów niezbędnych do prawidłowej realizacji przedmiotu umowy.
  3. Zmiana stawki podatku od towarów i usług w okresie realizacji niniejszej umowy w drodze zmian w obowiązujących przepisach, wydania decyzji określającej niższą obowiązującą stawkę podatku VAT itp., nie stanowi podstawy do zmiany wynagrodzenia Wykonawcy netto, a odpowiedniej zmianie ulega kwota wynagrodzenia brutto oraz kwota podatku VAT.
  4. Z chwilą wystąpienia podstawy do zmiany, o której mowa w §4 ust. 3 umowy (tj. z chwilą: wejścia w życie powszechnie obowiązujących przepisów prawa zmieniających stawkę podatku VAT pozostającą w związku z realizacją przedmiotu niniejszej umowy, wydania ostatecznej decyzji określającej niższą stawkę podatku VAT), następuje ona automatycznie. Celem potwierdzenia dokonanej zmiany Strony zobowiązują się zawrzeć aneks do niniejszej umowy zmieniający wynagrodzenie, o którym mowa w §4 ust. 1 umowy. Jednocześnie Strony zgodnie oświadczają, że ewentualny brak zawarcia tego aneksu nie wpłynie na skuteczność zmiany, o której mowa w §4 ust. 3 umowy.

§ 5 Warunki płatności

1. Rozliczenie realizacji przedmiotu umowy nastąpi na podstawie faktury końcowej wystawionej przez Wykonawcę.
2. Rozliczenie końcowe nastąpi po zakończeniu i odbiorze końcowym robót. Podstawą do wystawienia faktury końcowej będzie protokół odbioru końcowego robót oraz załączone do faktury końcowej dokumenty w szczególności w postaci:
  - a) oryginału protokołu odbioru końcowego robót,
  - b) potwierdzenia przelewów całości wynagrodzenia brutto podwykonawcom i dalszym podwykonawcom za wykonane roboty budowlane oraz ich oświadczenia potwierdzające, że otrzymali oni całe wynagrodzenie na podstawie odpowiednich zaakceptowanych przez Zamawiającego umów (między Wykonawcą i podwykonawcą lub podwykonawcą i dalszym podwykonawcą) — według załącznika nr 4 do niniejszej umowy,
  - c) podpisana przez osoby upoważnione do reprezentacji Wykonawcy kompletna lista (wykaz) podwykonawców i dalszych podwykonawców, zaakceptowanych przez Zamawiającego,
  - d) oświadczenie Wykonawcy, że do realizacji przedmiotu umowy nie zostali zatrudnieni inni podwykonawcy i dalsi podwykonawcy ponad tych, których zaakceptował Zamawiający,
  - e) zatwierdzony aktualny harmonogram rzeczowo – finansowy,
  - f) specyfikacja zawierająca wykaz wyposażenia wraz z cenami jednostkowymi, zgodnie z załącznikiem nr 5 do niniejszej umowy (jeżeli wymagana),
3. Wynagrodzenie za wykonanie usługi będzie wypłacone przez Zamawiającego przelewem na rachunek Wykonawcy nr..... Wynagrodzenie płatne będzie przelewem, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury oraz kompletu dokumentów. Dopuszcza się doręczenie faktury elektronicznej, wystawionej i przekazanej w dowolnym formacie elektronicznym, np. XML, PDF albo poprzez Platformę Elektronicznego Fakturowania <https://brokerpefexpert.efaktura.gov.pl/> na adres PEF: 8961000117 albo też pocztą elektroniczną na adres: fakturyzakup@awl.edu.pl.
4. Wykonawca oświadcza, że wskazany rachunek bankowy związany jest z prowadzoną działalnością gospodarczą i znajduje się w wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, zwanym „białą listą”, a w razie niedopełnienia tego obowiązku zobowiązuje

się ponosić wszelkie obciążenia nałożone przez organy podatkowe na Zamawiającego w ramach odpowiedzialności solidarnej, w szczególności wynikające z art. 105a ustawy o podatku od towarów i usług.

5. Złożenie faktury bez któregośkolwiek z załączników wymienionych §5 ust. 2 umowy nie powoduje powstania obowiązku dokonania płatności przez Zamawiającego.
6. Błędnie wystawiona faktura VAT lub brak któregośkolwiek z wymaganych dokumentów skutkują wstrzymaniem biegu 30-dniowego terminu płatności – do dnia doręczenia Zamawiającemu poprawionej faktury VAT lub brakujących dokumentów. O fakcie błędnego wystawienia faktury VAT bądź braku któregośkolwiek z dokumentów Zamawiający poinformuje Wykonawcę, który zobowiązany jest do wystawienia faktury korygującej, bądź do doręczenia brakujących dokumentów. Do dnia doręczenia Zamawiającemu faktury korekty bądź do dnia doręczenia brakujących dokumentów termin płatności, o którym mowa w §5 ust. 3 umowy, ulega zawieszeniu. W takim samym trybie i na takich samych zasadach prostowane będą wszystkie inne omyłki z tym zastrzeżeniem, że zamiast faktury korygującej Wykonawca dostarczy Zamawiającemu notę korygującą, a do chwili jej akceptacji przez Zamawiającego termin zapłaty ulega zawieszeniu.
7. Zapłata wynagrodzenia należnego Wykonawcy uwarunkowana jest złożeniem wykazu wszystkich podwykonawców, rozliczeniem się ze wszystkimi podwykonawcami oraz przedstawieniem przez Wykonawcę dowodów od wszystkich podwykonawców, w tym dalszych podwykonawców, potwierdzających zapłatę całości należnego im wynagrodzenia z tytułu podwykonawstwa, chociażby termin płatności jeszcze nie upłynął, oraz ich oświadczenia potwierdzające, że otrzymali oni całe wynagrodzenie na podstawie odpowiednich zaakceptowanych przez Zamawiającego umów (między Wykonawcą i podwykonawcą lub podwykonawcą i dalszym podwykonawcą) — odpowiednio według załączników nr 3 lub 4 do niniejszej umowy, a w przypadku braku podwykonawców — oświadczenia Wykonawcy o braku podwykonawców.
8. Jeżeli rozliczenie z podwykonawcami lub dalszymi podwykonawcami dokonywane jest całościowo lub częściowo w drodze potrącenia wzajemnych wierzytelności, Wykonawca przedłoży stosowne oświadczenia o potrąceniu wraz z dowodem jego nadania listem poleconym lub dowodem doręczenia oświadczenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, a także wraz z pisemnym potwierdzeniem podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, iż dokonane potrącenie potwierdza. Jeżeli rozliczenia z podwykonawcami i dalszymi podwykonawcami nie będą ostateczne (brak będzie w ogóle oświadczeń o otrzymaniu wymagalnego wynagrodzenia lub będą one częściowe), Zamawiający może zatrzymać z dowolnej faktury lub faktur Wykonawcy część wynagrodzenia brutto określonego w §4 ust. 1 umowy równą wysokości spornej lub niezapłaconej kwoty — do czasu ostatecznego wyjaśnienia rozliczeń z podwykonawcami, przez np. akceptujące oświadczenie podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, prawomocny wyrok sądowy lub potwierdzenie dokonania zapłaty. Art. 447 ust. 2 pkt 1 PZP stosuje się odpowiednio. Zamawiający może również na podstawie art. 465 ust. 5 PZP oraz §9 ust. 15 umowy i na zasadach tam określonych dokonać zapłaty bezpośredniej na rzecz podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy lub dokonać złożenia kwoty potrzebnej na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy do depozytu sądowego.
- 9 W przypadku wielokrotnego (minimum dwukrotnego) dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, lub w przypadku konieczności dokonania bezpośrednich zapłat na rzecz podwykonawców lub dalszych podwykonawców na sumę większą niż 5% wartości umowy, Zamawiający ma prawo od umowy odstąpić z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
10. Wykonawca nie może bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego dokonać cesji wierzytelności wynikających z niniejszej umowy lub w jakikolwiek inny sposób obciążyć należnego mu wynagrodzenia na rzecz osób trzecich.
11. Zamawiający zastrzega sobie prawo potrąceń z dowolnej należności Wykonawcy wszelkich zobowiązań finansowych Wykonawcy wobec Zamawiającego wynikających nie tylko z niniejszej umowy. Wykonawca nie jest uprawniony do przedstawiania do potrącenia swoich należności

i zobowiązań w stosunku do Zamawiającego, wynikających z niniejszej umowy, bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego.

12. Zmiana rachunku bankowego wymaga aneksu do umowy.

§ 6

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Wykonawca zgodnie z treścią art. 449 oraz art. 452 PZP wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5% ceny całkowitej podanej w ofercie, tj. .... PLN (słownie: ...../100) niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni licząc od dnia zawarcia umowy w formie pieniężnej przelewem bankowym.
2. Wykonawca zobowiązuje się przekazać Zamawiającemu dowód wniesienia zabezpieczenia niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni licząc od dnia jego wniesienia.
3. Strony postanawiają, że zabezpieczenie na okres rękojmi za wady lub gwarancji stanowić będzie 30% kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
4. Zamawiający zobowiązuje się zwrócić Wykonawcy wniesione zabezpieczenie należytego wykonania umowy w terminie 30 dni licząc od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane. Zamawiający może pozostawić na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji kwotę nie przekraczającą 30% (słownie: trzydzieści procent) wniesionego przez Wykonawcę zabezpieczenia o którym mowa w §6 ust. 1 umowy. Kwota ta zostanie zwrócona przez Zamawiającego Wykonawcy w terminie 14 dni po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji. Jeżeli część zabezpieczenia zostanie wykorzystana na pokrycie kosztów związanych z usuwaniem wad ujawnionych w okresie rękojmi za wady lub gwarancji, to zwrotowi podlega pozostała — po potrąceniu — część zabezpieczenia.
5. W razie złożenia przez Wykonawcę na podstawie art. 451 ust. 1 PZP wniosku o zmianę formy zabezpieczenia na jedną z form przewidzianych w art. 450 ust. 1 te same ustawy strony zawrą aneks do niniejszej umowy, zmieniający treść §6 ust. 1 umowy, celem potwierdzenia dokonanej zmiany, z tym że zmiana formy zabezpieczenia winna zostać dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia bez zmniejszenia jego wysokości. Zmiana formy zabezpieczenia dokonuje się z chwilą złożenia przez Wykonawcę stosownego oświadczenia Zamawiającemu, o ile ustanowione na podstawie aneksu do umowy zabezpieczenie spełniać będzie wszystkie warunki określone w niniejszym paragrafie.
6. W razie ustanowienia przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej lub złożenia przez Wykonawcę wniosku o zmianę zabezpieczenia na tę formę, gwarancja ta winna być gwarancją płatną na pierwsze żądanie, bezwarunkową i nieodwołalną. Sądem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów na gruncie gwarancji winien być sąd polski właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego (Beneficjenta gwarancji). Gwarancja winna być sporządzona w języku polskim. Jeśli gwarancja poza językiem polskim sporządzona będzie również w innym języku, w razie rozbieżności między wersjami językowymi decydująca będzie polska wersja językowa. Prawem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów na gruncie gwarancji będzie prawo polskie, a sądem właściwym do rozstrzygnięcia sporów — sąd właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.
7. W razie ustanowienia przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie poręczenia banku, spółdzielczej kasy oszczędnościowo — kredytowej lub podmiotów, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości lub złożenia przez Wykonawcę wniosku o zmianę zabezpieczenia na tę formę, poręczenie winno wprost określać, iż poręczyciel odpowiada jak współdłużnik solidarny. Sądem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów na gruncie stosunku poręczenia winien być sąd polski właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego. Dokument zawierający oświadczenie poręczyciela winien być sporządzony w języku polskim. Jeśli dokument zawierający oświadczenie poręczyciela poza językiem polskim sporządzony będzie również w innym języku, w razie rozbieżności między wersjami językowymi decydująca będzie polska wersja językowa. Prawem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów na gruncie stosunku poręczenia będzie prawo polskie, a sądem właściwym do rozstrzygnięcia sporów — sąd właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.

8. W razie ustanowienia przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie gwarancji bankowej wystawianej przez bank spółdzielczy lub złożenia przez Wykonawcę wniosku o zmianę zabezpieczenia na tę formę, poza spełnieniem warunków określonych w ust. poprzedzającym Wykonawca winien wykazać, iż bank spółdzielczy (Gwarant) posiada — zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających — zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na wykonywanie czynności bankowych polegających na udzielaniu gwarancji oraz, iż gwarancja udzielona została w zakresie i trybie uzgodnionym z bankiem zrzeszającym.
9. W razie ustanowienia zabezpieczenia w formie innej niż pieniężna ustanawia się je na okres nie krótszy niż 5 lat. Wykonawca nie później niż na 30 dni przed upływem okresu obowiązywania poprzedniego zabezpieczenia zobowiązany jest do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia. Jeśli Wykonawca nie wypełni tego obowiązku, Zamawiający zrealizuje dotychczasowe zabezpieczenie i ustanowi nowe zabezpieczenie pieniężne z uzyskanych kwot. Powyższe uprawnienie Zamawiającego wynikać będzie z treści każdego zabezpieczenia ustanowionego w formie innej niż pieniężna.
10. Wykonawca zobowiązany jest do utrzymywania zabezpieczenia przez całe okresy, o których mowa w § 11 ust. 2 umowy. Jeżeli na skutek jakichkolwiek okoliczności, w szczególności ogłoszenia upadłości Gwaranta lub innych zdarzeń zależnych lub niezależnych od Stron, z wyłączeniem wyłącznej winy Zamawiającego, Zamawiający utraci w trakcie realizacji niniejszej umowy zabezpieczenie należytego wykonania umowy, Wykonawca niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 14 dni, ustanowi nowe zabezpieczenie w wysokości nie niższej niż wynikająca z niniejszej umowy. W razie braku ustanowienia przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy, Zamawiający może, aż do ustanowienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy, wstrzymać wszelkie płatności na rzecz Wykonawcy. Wstrzymanie płatności nie zwalnia Wykonawcy z jakichkolwiek obowiązków Wykonawcy określonych w niniejszej umowie.
11. W razie przedłużenia terminu wykonania przedmiotu umowy z powodu okoliczności opisanych w §14 ust. 3 umowy, Wykonawca — w terminie 7 dni od dnia zawarcia aneksu przedłużającego termin realizacji — przedłoży odpowiedni dokument potwierdzający obowiązywanie zabezpieczeń należytego wykonania umowy, pod rygorem zapłaty kary umownej, o której mowa w §12 ust. 1 lit. j umowy.

§7

Obowiązki i uprawnienia Zamawiającego

1. Zamawiający przekaze Wykonawcy dokumentację wskazaną w załączniku nr 2 do niniejszej umowy — w 1 egzemplarzu w następnym dniu roboczym po dniu zawarcia umowy. Dokumentacja przekazana przez Zamawiającego stanowi jego własność i nie może być udostępniana osobom trzecim bez zgody Zamawiającego (nie dotyczy podwykonawców). Przekazana dokumentacja zostanie zwrócona Zamawiającemu wraz ze zgłoszeniem gotowości do odbioru końcowego (projekt wykonawczy może zostać wykorzystany po zmianach jako dokumentacja powykonawcza). Zamawiający przekaze kierownikowi budowy/Wykonawcy protokolarnie teren budowy oraz dzienniki budowy w następnym dniu roboczym po dniu rozpoczęcia realizacji przedmiotu umowy, określonym w §3 ust. 1 lit. a) umowy, pod warunkiem przekazania Zamawiającemu dokumentów, o których mowa w §7 ust. 5.
2. Zamawiający określa rozpoczęcie robót jako datę przypadającą do 3 dni roboczych po dacie przekazania terenu budowy, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu.
3. Zamawiający zapewnia podłączenie mediów, w tym wskaże dostęp do wody, energii elektrycznej i sposobu odprowadzenia ścieków. Prace przyłączeniowe muszą być ujęte w kosztach przygotowania terenu wykonywania robót Wykonawcy.
4. Najpóźniej do dnia protokolarnego przekazania terenu budowy kierownik budowy/Wykonawca dostarczy Zamawiającemu plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (BIOZ), sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami wraz z danymi osób funkcyjnych z niezbędnymi dokumentami. Zaniechanie dostarczenia planu BIOZ stanowi przeszkodę w rozpoczęciu realizacji przedmiotu umowy. Za opóźnienie powstałe z tej przyczyny odpowiada Wykonawca.

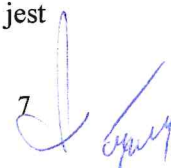

5. Zamawiający ustanowi branżowych inspektorów nadzoru posiadających określone prawem uprawnienia do nadzorowania robót. Wykaz ustanowionych przez Zamawiającego inspektorów nadzoru Zamawiający przedstawi Wykonawcy w terminie do 7 dni roboczych od dnia zawarcia umowy.
6. O zmianie osoby pełniącej funkcję inspektora nadzoru w danej branży bądź specjalności i ustanowieniu innego inspektora Zamawiający każdorazowo powiadamia na piśmie Wykonawcę, z co najmniej siedmiodniowym wyprzedzeniem.
7. Zamawiający udzieli Wykonawcy — na jego żądanie — pełnomocnictw niezbędnych do prawidłowej realizacji niniejszej umowy. Dokument pełnomocnictwa przygotowuje Zamawiający na podstawie informacji o osobie i zakresie umocowania, które Wykonawca przekazuje Zamawiającemu z co najmniej siedmiodniowym wyprzedzeniem w stosunku do potrzeb (w wersji papierowej i elektronicznej edytowalnej) do podpisu Zamawiającemu.
8. W trakcie realizacji niniejszej umowy Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu, o którym mowa w art. 95 ust. 1 PZP. W szczególności Zamawiający uprawniony jest do:
  - a) żądania od Wykonawcy lub podwykonawcy przedłożenia stosownych oświadczeń lub dokumentów (np. dokumentów potwierdzających opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę, kopii umów o pracę spełniających wymogi w zakresie ochrony danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych),
  - b) żądania od Wykonawcy lub podwykonawcy wyjaśnień w przypadku powzięcia wątpliwości co do spełnienia wymogu z art. 95 ust. 1 PZP,
  - c) przeprowadzenia kontroli przez przedstawicieli Zamawiającego na miejscu wykonywania świadczenia,
  - d) żądania oświadczeń zatrudnionych pracowników.

§ 8

Obowiązki i uprawnienia Wykonawcy

1. Wykonawca ma obowiązek przedstawić Zamawiającemu harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji przedmiotu umowy w terminie do 10 dni roboczych od dnia zawarcia umowy, z którego powinna wynikać kolejność realizacji robót i dostaw materiałów z uwzględnieniem wymaganej technologii, czasu realizacji i terminów dostaw uzgodnionych materiałów oraz terminów wykonania elementów robót.
2. Harmonogram rzeczowo-finansowy musi być uzgodniony z Zamawiającym najpóźniej do dnia rozpoczęcia robót, o którym mowa w §7 ust. 3 niniejszej umowy. W tym celu Wykonawca zobowiązany jest przekazać Zamawiającemu harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadania (w wersji papierowej i elektronicznej w powszechnie używanym formacie edytowalnym, np. *.xls, *.doc).
3. W przypadku zaistnienia sytuacji określonych w § 14 ust. 3 niniejszej umowy, Wykonawca zobowiązany jest do złożenia skorygowanego harmonogramu rzeczowo-finansowego, przy czym zmieniony harmonogram rzeczowo-finansowy jest wówczas podstawą do zmiany terminu wykonania przedmiotu umowy.
4. Jeżeli zaakceptowany przez Zamawiającego harmonogram rzeczowo-finansowy stanie się niezgodny z faktycznym postępowaniem robót ze względu na opóźnienie w realizacji prac, niewynikające z sytuacji opisanych w § 14 ust. 3 niniejszej umowy, Wykonawca zobowiązany jest do złożenia w ciągu 7 dni skorygowanego harmonogramu rzeczowo-finansowego. Przedłożenie nowego harmonogramu nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku realizacji robót wg ostatniego, zatwierdzonego przez Stronę harmonogramu oraz z odpowiedzialności przewidzianej w niniejszej umowie, w szczególności z obowiązku uiszczenia kar umownych wynikających z § 12 niniejszej umowy. W takim przypadku zmiana harmonogramu nie jest podstawą do zmiany terminów wykonania przedmiotu umowy.

- Wykonawca zapewni objęcie funkcji kierownika budowy przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe, uprawnienia budowlane oraz stwierdzoną przynależność do PIIB zgodnie z obowiązującym prawem, w tym kierownika robót sanitarnych legitymującego się uprawnieniami do kierowania robotami nr.....O zmianie osób pełniących ww. funkcje Wykonawca zawiadomi Zamawiającego na piśmie, załączając odpowiednie dokumenty (uprawnienia, zaświadczenie o przynależności do odpowiedniej izby samorządu zawodowego, oświadczenie o podjęciu obowiązków) oraz wykaże, że osoby te posiadają kwalifikacje wymagane w postępowaniu przetargowym (o ile były wskazane). Wykonawca musi uzyskać pisemną zgodę na objęcie lub zmianę funkcji kierownika budowy i kierowników robót sanitarnych. Brak odpowiedzi ze strony Zamawiającego na pisemny wniosek Wykonawcy w terminie 7 dni roboczych uznaje się za zgodę Zamawiającego.
2. O ile Zamawiający będzie miał zastrzeżenia do pracy wykonywanej przez kierownika budowy, Wykonawca zmieni go w ciągu 14 dni od dnia otrzymania od Zamawiającego polecenia jego zmiany.
  3. Wykonawca na własny koszt i we własnym zakresie:
    - a) urządzi teren budowy, a po zakończeniu robót uporządkuje teren budowy i przekaze go Zamawiającemu w stanie umożliwiającym pełną eksploatację w terminie odbioru końcowego robót lub w terminie usunięcia wszystkich wad i usterek stwierdzonych w protokole odbioru końcowego (w sytuacji, o której mowa w § 10 ust. 11 lit. b umowy. Do czasu zakończenia realizacji umowy Wykonawca będzie także utrzymywał ogrodzenie tymczasowe oddzielające teren budowy od terenu objętego użytkowaniem,
    - b) zabezpieczy teren budowy przed dostępem osób niepowołanych,
    - c) będzie ponosił koszty zużycia mediów w okresie realizacji robót — rozliczenie mediów nastąpi po realizacji robót budowlanych na podstawie karty rozliczeń mediów (załącznik nr 11 do niniejszej umowy),
    - d) zgłosi rozpoczęcie robót do właściwego organu i do nadzoru autorskiego.
  4. Wykonawca zobowiązuje się udzielać informacji o personelu nadzorującym budowę, ilości zatrudnionych pracowników, czasie pracy oraz pracującym sprzęcie. Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia na bieżąco list imiennych, z oznaczeniem firmy, wszystkich osób przebywających na terenie budowy. Na każde żądanie Zamawiającego Wykonawca zobowiązany jest okazać listę osób przebywających na terenie budowy. Wykonawca zobowiązany jest do podjęcia wszelkich koniecznych i adekwatnych środków w celu zapewnienia, by osoby nieuprawnione nie przebywały na terenie budowy. Zamawiający wymaga, aby zapisy, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, znalazły się w umowach Wykonawcy z podwykonawcą. Wykonawca jest zobowiązany do wyposażenia swoich pracowników w identyfikatory lub odzież roboczą, pozwalającą w sposób jednoznaczny zidentyfikować pracownika Wykonawcy.
  5. Przekazany teren budowy podlega ochronie przez Wykonawcę od kradzieży, pożaru i zalania. Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za materiały i urządzenia stanowiące własność Wykonawcy, jak również zainstalowane elementy lub urządzenia, od dnia przekazania terenu budowy do dnia odbioru końcowego lub do dnia usunięcia wszystkich wad i usterek stwierdzonych w protokole odbioru końcowego (w sytuacji, o której mowa w § 10 ust. 11 lit. b niniejszej umowy).
  6. Wykonawca zobowiązany jest do ochrony i zarządzania terenem budowy, ponosi odpowiedzialność za sprzęt i materiały znajdujące się na terenie budowy, w celu wykonania przedmiotu umowy, aż do zakończenia realizacji przedmiotu umowy, co nie wyłącza uprawnień Zamawiającego do nadzoru realizacji wszelkich czynności z tym związanych.
  7. W czasie realizacji umowy Wykonawca będzie utrzymywał teren budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych oraz na bieżąco będzie usuwał na własny koszt wszelkie zbędne urządzenia, materiały, odpady oraz nieczystości. Ponadto, Wykonawca zobowiązany jest na własny koszt do zabezpieczania obszaru, na którym prowadzone będą roboty budowlane, poprzez zastosowanie szczelnych i trwałych zabezpieczeń. Wykonawca na własny koszt oznakuje strefy prowadzonych robót poprzez umieszczenie stosownych oznaczeń informacyjnych.
  8. Wszystkie roboty budowlano-montażowe muszą być wykonane zgodnie z powszechnie obowiązującymi normami państwowymi i branżowymi. Wykonawca jest odpowiedzialny za

jakość zastosowanych materiałów, urządzeń i wykonywanych robót, za ich zgodność z dokumentacją projektową oraz za zgodność realizacji z zaleceniami nadzoru inwestorskiego, z obowiązującymi warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych.

9. Wykonawca zrealizuje roboty objęte niniejszą umową z materiałów, których nabycie obciąża Wykonawcę. Zastosowane będą materiały i wyroby dopuszczone do obrotu i stosowania zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wykonawca zobowiązany jest przed dostarczeniem na teren budowy materiałów i urządzeń uzyskać ich akceptację przez Zamawiającego. Wykonawca w tym celu przedłoży Zamawiającemu kartę zatwierdzenia materiału albo kartę zmiany materiału zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik nr 8 do niniejszej umowy. W wypadku przedłożenia karty zatwierdzenia materiału Wykonawca dołączy do tej karty dokumentację sporządzoną w języku polskim, potwierdzającą dopuszczenie materiału lub urządzenia do stosowania w budownictwie oraz potwierdzającą, że przedstawiony do zatwierdzenia materiał lub urządzenie spełnia wszystkie cechy opisane w dokumentacji projektowej. Karta zatwierdzenia materiału podlega zatwierdzeniu przez właściwego projektanta sprawującego nadzór autorski, właściwego inspektora nadzoru oraz po uzyskaniu powyższych akceptacji — właściwego przedstawiciela Zamawiającego. Akceptacja przez nadzór autorski, nadzór inwestorski i właściwego przedstawiciela Zamawiającego bądź odmowa akceptacji powinna być udzielona w terminie 14 dni od dnia przedstawienia przez Wykonawcę kompletnego wniosku. W wypadku przedłożenia karty zmiany materiału Wykonawca dołączy niezbędną dokumentację celem wykazania, iż proponowane przez niego rozwiązanie stanowi rozwiązanie równoważne w rozumieniu przepisów ustawy PZP, a także przedstawi dokumentację wymaganą dla skutecznego złożenia karty zatwierdzenia materiału. Zamawiający może ponadto żądać przedstawienia — według swego uznania — odpowiednich rysunków warsztatowych, wykazujących wpływ proponowanych rozwiązań materiałowych lub urządzeń na pozostałe zaprojektowane elementy. Ponadto Wykonawca na swój koszt sporządzi, w uzgodnieniu z nadzorem autorskim, niezbędne aktualizacje dokumentacji wykonawczej. Akceptacja przez nadzór autorski, nadzór inwestorski i właściwego przedstawiciela Zamawiającego bądź odmowa akceptacji powinna być udzielona w terminie 14 dni od dnia przedstawienia przez Wykonawcę kompletnego wniosku.
10. Wykonawca, na każde żądanie Zamawiającego, zobowiązany jest przedstawić i przekazać Zamawiającemu dokument potwierdzający dopuszczenie do stosowania w budownictwie użytych materiałów i urządzeń. W razie wątpliwości co do jakości zastosowanych materiałów i urządzeń Zamawiający może przeprowadzić we własnym zakresie ich badania. W przypadku potwierdzenia niezgodnej z umową jakości materiałów lub urządzeń koszty ekspertyzy pokrywa w całości Wykonawca. Materiałów i urządzeń niezgodnych z umową nie można zastosować, a użyte Wykonawca usunie i zastąpi na swój koszt i ryzyko. Wykonawca również na żądanie Zamawiającego zobowiązany jest przekazać mu dokumenty określone w §10 ust. 5 umowy, o ile na danym etapie realizacji dokumenty te posiada.
11. Wykonawca ma obowiązek znać i stosować w czasie prowadzenia robót wszelkie przepisy ochrony środowiska naturalnego (o jakie przepisy chodzi). Opłaty i kary za przekroczenia w trakcie realizacji robót norm określonych w odpowiednich przepisach obciążają Wykonawcę. Wszystkie skutki ujawnione po okresie realizacji robót, a wynikające z zaniedbań w czasie ich realizacji, obciążają Wykonawcę. Wykonawca będzie przestrzegał przepisów ochrony przeciwpożarowej i przepisów dotyczących BHP.
12. Wykonawca z chwilą przejęcia terenu budowy przedłoży Zamawiającemu:
  - a) polisę ubezpieczeniową obejmującą ubezpieczenie robót objętych umową (również wykonywanych przez podwykonawców i dalszych podwykonawców) od odpowiedzialności cywilnej na kwotę brutto ..... zł (słownie ...../100 złotych) zł (kwota umowna brutto zaokrąglona do jednego tysiąca w górę) na jedno i wszystkie zdarzenia. Zakres ubezpieczenia obejmować będzie szkody powstałe zarówno na obszarze terenu budowy, jak również w pomieszczeniach i ich wyposażeniu bezpośrednio sąsiadujących z tym obszarem, jak i na osobach, mieniu i budynkach znajdujących się poza tym terenem, a uszkodzonych w związku z prowadzonymi robotami budowlanymi;

- b) polisę ubezpieczeniową typu CAR (Construction All Risk) obejmującą ubezpieczenie co najmniej od zniszczeń robót objętych umową, na kwotę równą całkowitemu wynagrodzeniu brutto, określone w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, na jedno i wszystkie zdarzenia. Minimalny zakres ubezpieczenia obejmować powinien szkody wyrządzone przez ogień, wodę, uderzenie pioruna, eksplozję, upadek pojazdu powietrznego, katastrofę budowlaną, awarię urządzeń lub instalacji obiektu oraz akcję ratowniczą prowadzoną w związku z ww. zdarzeniami.
13. Ubezpieczeniem objęci będą zarówno Wykonawca, jak też jego podwykonawcy i dalsi podwykonawcy. Okres ubezpieczenia w przypadku obu polis obejmować musi cały okres realizacji przedmiotu umowy przedłużony o 60 dni. Wysokość franszyzy redukcyjnej i/lub integralnej i/lub udziału własnego nie może przekroczyć 1% sumy ubezpieczenia określonych w §8 ust. 12 lit. a i b umowy.
  14. Zamawiający dopuszcza przedłożenie polis ubezpieczeniowych nieobejmujących całego okresu realizacji umowy przedłużonego o 60 dni, jednakże Wykonawca winien przedłożyć polisę zgodną z warunkami niniejszej umowy co najmniej na 2 tygodnie przed upływem obowiązywania poprzednio przedłożonej polisy. W razie wydłużenia okresu realizacji umowy Wykonawca przedłoży polisę na dalszy okres realizacji zgodnie z zasadami określonymi w zdaniu poprzedzającym. § 8 ust. 15 – 17 umowy stosuje się odpowiednio.
  15. Zakres oraz warunki ubezpieczenia, jak też zmiana tych warunków, podlegają akceptacji Zamawiającego. Brak oświadczenia Zamawiającego w przedmiocie akceptacji przedłożonego ubezpieczenia w terminie 7 dni od dnia przedłożenia przez Wykonawcę Zamawiającemu kopii polisy oraz ogólnych warunków ubezpieczenia lub umowy ubezpieczenia oznacza akceptację zakresu oraz warunków ubezpieczenia lub ich zmiany.
  16. W razie braku akceptacji przez Zamawiającego zakresu oraz warunków ubezpieczenia lub ich zmiany Wykonawca przedłoży Zamawiającemu w terminie 7 dni od otrzymania oświadczenia Zamawiającego o braku akceptacji przedłożonego ubezpieczenia nowe ubezpieczenie. Procedura akceptacji określona w §8 ust. 15 stosuje się odpowiednio.
  17. W razie braku akceptacji przez Zamawiającego ponownie przedłożonego ubezpieczenia lub w razie braku przedstawienia w ogóle ubezpieczenia w dniu przejęcia terenu budowy przez Wykonawcę Zamawiający ubezpieczy teren budowy w zakresie wszystkich lub niektórych ryzyk określonych w §8 ust. 12 umowy na koszt Wykonawcy. Koszt ubezpieczenia zostanie potrącony z pierwszych płatności na rzecz Wykonawcy.
  18. Wykonawca ma obowiązek uczestniczyć w spotkaniach koordynacyjnych organizowanych na wniosek Zamawiającego oraz stosować się do wzajemnych ustaleń z tych spotkań.
  19. W zakresie koniecznym do realizacji inwestycji Wykonawca ma obowiązek dostarczyć Zamawiającemu pisemne oświadczenia potwierdzające wypełnienie obowiązków informacyjnych z zakresu przetwarzania danych osobowych pochodzące od osób fizycznych zatrudnionych przez Wykonawcę lub współpracujących z Wykonawcą przy realizacji inwestycji. Powyższe oświadczenie dotyczyć będzie przetwarzania danych osobowych w następującym i wyłącznym zakresie: imię i nazwisko oraz firma, w której dana osoba fizyczna jest zatrudniona lub z którą współpracuje przy realizacji inwestycji. Wykonawca zobowiązany jest uzgodnić z Zamawiającym treść informacji udzielanych (w ramach wykonania obowiązków informacyjnych określonych prawem) osobie zatrudnionej przez Wykonawcę i umieścić tę treść na formularzu oświadczenia.
  20. Zamawiający wymaga zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę pracowników na podstawie umowy o pracę w odniesieniu do zakresu prac polegającego na wykonaniu **robot, sanitarnych i montażowych**. W związku z powyższym dla ww. prac, wskazanych przez Zamawiającego, Wykonawca nie ma prawa wykonywać tych czynności z udziałem osób zatrudnionych na podstawie innego stosunku prawnego niż stosunek pracy. Jeśli przy składaniu oferty Wykonawca w tym zakresie opierał się na podwykonawcach, o których mowa w §9 umowy, wymóg ten stosuje się odpowiednio do podwykonawców, co Wykonawca zapewni przez zamieszczenie stosownych zapisów w umowach o podwykonawstwo.
  21. Przy zawarciu umowy Wykonawca zobowiązuje się przedłożyć Zamawiającemu oświadczenie o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 95 ust. 1 PZP. W trakcie realizacji niniejszej umowy Wykonawca zobowiązany jest do aktualizacji oświadczenia o zatrudnieniu.

22. Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć oświadczenia lub dokumenty, o których mowa w §7 ust. 8 lit. a umowy, a także złożyć wyjaśnienia, o których mowa w §7 ust. 8 lit. b umowy, niezwłocznie — nie później jednak niż w ciągu 3 dni od dnia wezwania go przez Zamawiającego. Wykonawca jest również zobowiązany umożliwić Zamawiającemu przeprowadzenie kontroli, o której mowa w §7 ust. 8 lit. c umowy. Jeżeli Zamawiający takiego wezwania nie wystosuje, Wykonawca winien przedkładać zaktualizowane oświadczenie do końca każdego miesiąca kalendarzowego realizacji niniejszej umowy.
23. Jeżeli Wykonawca przewiduje, że prace będą prowadzone na obiekcie zlokalizowanym w rejonie czynnych obiektów to zobowiązuje się dołożyć wszelkich starań, aby w minimalnym stopniu utrudniać ich eksploatację. W szczególności Wykonawca zobowiązany jest prowadzić prace w sposób zapewniający jak najmniejsze zanieczyszczenie pyłem pomieszczeń i obiektów sąsiadujących.
20. Wykonawca zobowiązany jest do uzgodnienia z Zamawiającym na piśmie, z co najmniej dwudniowym wyprzedzeniem, lokalizacje kontenerów gabarytowych, w sytuacji zaistnienia potrzeby ich posadowienia na terenie Zamawiającego.
21. Wykonawca robót zobowiązany jest do postępowania z odpadami, powstałymi w związku z realizacją przedmiotu umowy, zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Kwota brutto wynagrodzenia umownego, wskazana w §4 ust. 1 umowy, uwzględnia wszystkie koszty wywozu i zagospodarowania odpadów w sposób zgodny z przepisami powołanej wyżej ustawy i rozporządzeń wykonawczych do niej, przy czym Wykonawca jest zobowiązany dodatkowo do dokumentowania sposobu zagospodarowania odpadów z rozbiórek stosownie do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.
22. Jeżeli wystąpi konieczność wykonania robót dodatkowych, Wykonawca jest zobowiązany zarówno do złożenia Zamawiającemu oferty, jak i do zawarcia w tym zakresie, po przyjęciu oferty przez Zamawiającego, aneksu do niniejszej umowy przewidującego ich wykonanie. W rozumieniu niniejszego ustępu robotami dodatkowymi są wszelkie nieprzewidziane w przedmiocie zamówienia roboty budowlane lub dostawy, których wykonanie jest niezbędne ze względów technicznych lub funkcjonalnych dla osiągnięcia celu realizacji niniejszej umowy. W przypadku konieczności wykonania robót dodatkowych obowiązują następujące zapisy szczególne:
  - a) w razie stwierdzenia konieczności wykonania robót dodatkowych na podstawie protokołu konieczności Strony uzgadniają pisemnie termin na przygotowanie przez Wykonawcę oferty na wykonanie tych robót, nie krótszy jednak niż 7 dni. Wykonawca w uzasadnionych przypadkach może wnioskować o wydłużenie terminu na przygotowanie oferty. W przypadku niezłożenia przez Wykonawcę oferty na roboty dodatkowe, Zamawiający uprawniony będzie do naliczenia Wykonawcy kary umownej, o której mowa w §12 ust. 1 lit. q umowy,
  - b) do oferty na roboty dodatkowe Wykonawca przedłoży kosztorys szczegółowy, który zawierać będzie rozbiecie na poszczególne elementy robót. Kosztorys ten zostanie przygotowany w oparciu o wskaźniki nakładów określone w odpowiednich katalogach nakładów rzeczowych (KNR), bądź w innych katalogach branżowych, wskazujących nakłady rzeczowe robót budowlanych dla województwa dolnośląskiego za kwartał poprzedzający kwartał, w którym dokonywana jest wycena. W wyjątkowych przypadkach, gdy brak będzie możliwości określenia w dostępnych katalogach, o których mowa powyżej wskaźnika nakładów rzeczowych dla konkretnego elementu robót, Wykonawca przyjmie do kalkulacji wycenę indywidualną,
  - c) do obliczenia ceny jednostkowej w ofercie należy zastosować zasady określone w niniejszym ustępie oraz zasady dotyczące kalkulacji szczegółowej, wynikające z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym,

- d) Wykonawca w terminie 7 dni od dnia zawarcia aneksu na wykonanie robót dodatkowych przedłoży nowy harmonogram rzeczowo-finansowy. Procedurę określoną w §8 ust. 1 umowy stosuje się odpowiednio,
  - e) oferta wykonawcy na roboty dodatkowe jest ważna 60 dni od dnia jej złożenia — w nazwanym umownie terminie ważności oferty Zamawiający bez podania przyczyn może oferty nie przyjąć, przy czym bezskuteczny upływ terminu ważności oferty nie oznacza jej przyjęcia przez Zamawiającego. Strony dopuszczają możliwość negocjowania elementów zawartych w ofercie,
  - f) W razie przyjęcia oferty przez Zamawiającego Wykonawca zobowiązany jest do zawarcia aneksu do niniejszej umowy na warunkach określonych w przyjętej ofercie, w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, nie krótszym niż 7 dni. W przypadku nie zawarcia aneksu przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, Zamawiający uprawniony będzie do naliczenia Wykonawcy kary umownej, zgodnie z §12 ust. 1 lit. r umowy;
23. Wykonawca może, po otrzymaniu żądania złożenia oferty na wykonanie robót dodatkowych, zaproponować Zamawiającemu inny sposób lub technologię wykonania robót budowlanych lub inne dostawy, które realizować będą cel robót budowlanych. Wykonawca w takiej sytuacji przedstawi jednocześnie z ofertą obejmującą wariant podstawowy również drugą alternatywną ofertę, obejmującą wariant zamienny. Oferta obejmująca wariant zamienny oprócz wszystkich elementów, które winna zawierać oferta na wariant podstawowy, musi zawierać jednocześnie:
- a) oświadczenie Wykonawcy, że oferta zawiera wszelkie elementy i przewiduje wykonanie wszelkich czynności niezbędnych do zrealizowania robót dodatkowych i wycenę ich kosztów, w tym w szczególności koszty opracowań projektowych, uzyskiwania decyzji zamiennych pozwoleń na budowę lub innych decyzji administracyjnych, jeśli powyższe są konieczne dla realizacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami, rozwiązania proponowanego przez Wykonawcę,
  - b) szczegółowy opis techniczny proponowanego rozwiązania zamiennego lub, jeśli realizacja rozwiązania zgodnie z przepisami odrębnymi wymaga stworzenia dokumentacji projektowej, wraz z dokumentacją spełniającą wymogi dla zmiany odpowiednio projektu budowlanego i/lub wykonawczego,
  - c) analizę porównawczą rozwiązania zamiennego i rozwiązania zawartego w zapytaniu Zamawiającego skierowanym do Wykonawcy.
24. Do oferty na wariant zamienny w pozostałym zakresie stosuje się odpowiednio wymogi i procedurę postępowania, jak dla oferty na roboty dodatkowe w wariantcie podstawowym. Niezłożenie przez Wykonawcę oferty w wariantcie zamiennym nie rodzi po stronie Wykonawcy odpowiedzialności z tytułu kar umownych.
25. Zapisy §8 ust. 23 umowy stosuje się odpowiednio do sytuacji, w której roboty dodatkowe zastępują niektóre roboty zawarte w przedmiocie niniejszej umowy, które to nie będą tym samym wykonywane (dalej: roboty zaniechane). Wartość robót zaniechanych określona zostanie na podstawie aktualnego zatwierdzonego harmonogramu rzeczowo-finansowego. Jeżeli wartość robót zaniechanych nie może być ustalona na podstawie aktualnego zatwierdzonego harmonogramu rzeczowo-finansowego (np. z uwagi na jego zbyt małą szczegółowość), do wyceny robót zaniechanych stosuje się odpowiednio zapisy dotyczące wariantu podstawowego i zamiennego oferty, określone w §8 ust. 22 i 23 umowy.
26. Wykonawca jest zobowiązany do zawarcia aneksu do umowy obniżającego wynagrodzenie Wykonawcy o wartość robót zaniechanych w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego nie krótszym niż 7 dni. W przypadku nie zawarcia aneksu przez Wykonawcę w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający będzie uprawniony do naliczenia kary umownej, zgodnie z §12 ust. 1 lit. s umowy.
27. W uzasadnionych przypadkach Wykonawca w trakcie realizacji robót budowlanych udostępni zewnętrznym podmiotom, działającym na podstawie bezpośredniego zlecenia Zamawiającego, wejście na teren budowy oraz wykonanie robót budowlanych, dostaw lub czynności objętych tym zleceniem, w tym np. prac montażowych aparatury / urządzeń technicznych / technologicznych niezbędnych do funkcjonowania obiektu. Prace budowlane oraz montaż instalacji / urządzeń

będzie następował na podstawie pisemnej informacji Zamawiającego. Wykonawca w ramach wynagrodzenia umownego, o którym mowa w §4 ust. 1 umowy, zapewni w niezbędnym zakresie koordynację podmiotów wykonujących prace, o których mowa w zdaniu pierwszym, po dokonaniu niezbędnych uzgodnień z Zamawiającym oraz zapewni niezbędne fronty dla podmiotów prace te wykonujących.

28. Wykonawca obowiązany jest do podjęcia wszelkich działań w celu zapobieżenia powstania sytuacji korupcyjnych, nadużyć finansowych, konfliktu interesów, które mogłyby mieć wpływ na bezstronną i obiektywną realizację umowy. Wykonawca zobowiązany jest do pisemnego powiadomienia uprawnionych organów oraz Zamawiającego o każdym podejrzeniu lub stwierdzonym przypadku wystąpienia konfliktu interesów, sytuacji korupcyjnej czy nadużycia finansowego niezwłocznie po ich wykryciu oraz o podjętych działaniach naprawczych. W każdym przypadku powzięcia informacji o postępowaniach prowadzonych przez organy ścigania lub Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Wykonawca jest zobowiązany do przekazania Zamawiającemu na piśmie informacji w tym zakresie — w terminie 3 dni od dnia jej uzyskania.

§ 9

Wykonywanie robót przy pomocy podwykonawców

1. Zamawiający dopuszcza realizowanie przedmiotu umowy przez wykwalifikowanych podwykonawców i dalszych podwykonawców na zasadach określonych w SWZ, w zakresie rzeczowym (procentowym lub kwotowym) określonym w formularzu oferty.
2. Jeżeli Wykonawca, składając ofertę, opierał się o wiedzę, doświadczenie lub zasoby podwykonawcy, wnioskując o zmianę osoby podwykonawcy winien przedłożyć dokumenty, którymi wykaże, iż proponowany podwykonawca spełnia wszelkie wymogi określone w postępowaniu przetargowym i przepisach odrębnych, po spełnieniu których Wykonawca mógłby skorzystać z jego wiedzy, doświadczenia i zasobów w postępowaniu przetargowym.
3. Ilekroć w niniejszym ustępie mowa jest o podwykonawcy lub umowie podwykonawczej należy przez to rozumieć również dalszych podwykonawców, a także umowy zawierane przez podwykonawcę z dalszym podwykonawcą i dalszego podwykonawcę z kolejnym dalszym podwykonawcą.
4. Za działania podwykonawców Wykonawca odpowiada jak za działania własne (art. 474 k.c.).
5. Stosownie do dyspozycji art. 647¹ k. c. w związku z art. 464 PZP w celu ułatwienia dochodzenia wiarygodności wprowadza się następującą procedurę akceptacji przez Zamawiającego umów o roboty budowlane z podwykonawcami oraz zmian takich umów w ten sposób, że:
  - a) do zawarcia przez Wykonawcę umowy z podwykonawcą oraz do dokonania jakiegokolwiek jej zmiany wymagana jest zgoda Zamawiającego. W tym celu Wykonawca przedłoży Zamawiającemu uzupełniony o wszystkie postanowienia projekt umowy z podwykonawcą lub projekt zmiany tej umowy oraz oświadczenie podwykonawcy o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy lub dokonanie jej zmiany według przedłożonego projektu wraz z częścią dokumentacji dotyczącą wykonania określonych robót, w projekcie umowy lub projekcie jej zmiany, jeśli projekt zmiany dotyczy zmiany zakresu rzeczowego powierzonych podwykonawcy robót. Ponadto, wraz z projektem umowy lub projektem zmiany umowy (jeśli zmiana dotyczy zakresu rzeczowego powierzonych podwykonawcy robót) Wykonawca przedłoży Zamawiającemu w formie odrębnego dokumentu szczegółowy przedmiot robót budowlanych, które mają być powierzone podwykonawcy. W celu wyrażenia zgody Zamawiający może żądać dodatkowych dokumentów,
  - b) jeżeli Zamawiający w terminie 30 dni od przedłożenia mu wymaganych dokumentów nie zgłosi w formie pisemnej sprzeciwu, uważa się, że wyraził zgodę. Zamawiający może jednak w powyższym terminie zgłosić sprzeciw na piśmie, jeśli projekt umowy podwykonawczej lub projekt jej zmiany jest niezgodny z niniejszą umową, Specyfikacją Warunków Zamówienia, określa termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy w sposób niezgodny z postanowieniami §9 ust. 7 umowy lub zawiera postanowienia niezgodne z art. 463 PZP, Wykonawca jest również zobowiązany do przedkładania Zamawiającemu poświadczonych

za zgodność z oryginałem kopii zawartych umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi, oraz ich zmiany, zgodnie z §9 ust. 9 umowy.

6. Suma wynagrodzeń netto wynikająca z zawartych umów podwykonawczych nie może przekroczyć wynagrodzenia netto Wykonawcy określonego w §4 ust. 1 umowy. Jeżeli suma tych wynagrodzeń przekroczy kwoty, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, Zamawiający odmówi akceptacji takiego podwykonawcy lub podwykonawców lub dalszych podwykonawców. Wykonawca na każde żądanie Zamawiającego udzieli mu informacji lub przekaze zestawienia wynagrodzeń zawartych w poszczególnych umowach podwykonawczych z wyszczególnieniem kwot uregulowanych, wymagalnych, niewymagalnych i przewidywanych do zapłaty.
7. Termin zapłaty określony w umowie podwykonawczej nie może być dłuższy niż 30 dni, a okres rozliczeniowy nie dłuższy niż miesiąc (faktury przejściowe wystawiane nie rzadziej niż po upływie każdego miesiąca). Ostateczne rozliczenie z podwykonawcą musi nastąpić przed ostatecznym rozliczeniem Wykonawcy z Zamawiającym. Jeżeli termin zapłaty określony w umowie podwykonawczej jest dłuższy niż określony w zdaniu poprzedzającym, a Zamawiający skorzystał z uprawnienia do zgłoszenia sprzeciwu w miejsce uprawnienia do odmowy wyrażenia zgody na zawarcie lub zmianę takiej umowy, Zamawiający wzywa jednocześnie Wykonawcę do zmiany tej umowy poprzez jej dostosowanie do terminów zapłaty określonych w niniejszym ustępie — w terminie 7 dni od dnia otrzymania przez Wykonawcę wezwania Zamawiającego, pod rygorem zapłaty kary umownej zgodnie z § 12 ust. 1 lit. k niniejszej umowy.
8. Umowy Wykonawcy z podwykonawcą i podwykonawcy z dalszym podwykonawcą powinny być zawarte w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
9. Obowiązki wyrażenia zgody przez Zamawiającego podlegają wszystkie umowy podwykonawcze o roboty budowlane. Wykonawca winien po zawarciu umowy podwykonawczej, a także dalszych umów podwykonawczych oraz zmian do tych umów przedłożyć Zamawiającemu ich kopię poświadczoną za zgodność z oryginałem — w terminie 7 dni od dnia ich zawarcia, pod rygorem zapłaty kary umownej, o której mowa w § 12 ust. 1 lit. g niniejszej umowy. Niezależnie od powyższego Wykonawca jest również zobowiązany do przedkładania Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartych umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi oraz ich zmiany, których wartość przekracza 50 000,00 zł (słownie: pięćdziesiąt tysięcy złotych). Obowiązek, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, Wykonawca winien wykonać w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy o podwykonawstwo oraz jej zmiany, pod rygorem zapłaty kary umownej, o której mowa w § 12 ust. 1 lit. g niniejszej umowy.
10. Zlecenie wykonania części robót podwykonawcom i dalszym podwykonawcom nie zmienia zobowiązań Wykonawcy wobec Zamawiającego za wykonanie tej części robót.
11. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania, zaniechania, uchybienia i zaniedbania dostawców oraz podwykonawców, dalszych podwykonawców i ich pracowników (działania zawinione i niezawinione), jakby to były działania i/lub uchybienia jego własne.
12. Przed wyrażeniem zgody lub upływem terminu przewidzianego do jej wyrażenia przez Zamawiającego zgodnie z §9 ust. 5 umowy, podwykonawca lub dalszy podwykonawca nie mogą rozpocząć jakichkolwiek prac na terenie budowy.
13. Na roboty wykonane przez podwykonawców i dalszych podwykonawców gwarancji i rękojmi za wady udziela Wykonawca.
14. Rozliczenie z podwykonawcami prowadzi Wykonawca. Wykonawca jest wyłącznie odpowiedzialny w stosunku do Zamawiającego za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom. Zamawiający wymaga, aby ostateczne rozliczenie z podwykonawcami i dalszymi podwykonawcami nastąpiło przed ostatecznym rozliczeniem Wykonawcy z Zamawiającym. W razie podniesienia jakichkolwiek roszczeń z tytułu zapłaty za roboty budowlane przez podwykonawcę w stosunku do Zamawiającego, Wykonawca zwolni Zamawiającego ze wszelkich zobowiązań w tym zakresie oraz pokryje wszystkie koszty i wyrówna wszelkie straty powstałe po stronie Zamawiającego, w tym koszty sądowe i koszty zastępstwa procesowego, niezależnie od wyniku postępowania, w wysokości wynikającej z norm prawem przepisanych lub w wysokości kosztów świadczonych usług prawnych w tym usług zastępstwa prawnego jakie powstały z chwilą ustanowienia pełnomocnika w sprawie. Zapłata

z tego tytułu nastąpi na pierwsze pisemne wezwanie Zamawiającego zawierające wykaz i wysokość ww. kosztów.

15. Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, a której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane. Wynagrodzenie, o którym mowa w zdaniu 1 niniejszego ustępu, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie dla podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, bez odsetek, i/lub innych kosztów bądź świadczeń ubocznych. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający jest obowiązany umożliwić Wykonawcy zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy. Zamawiający informuje o terminie zgłaszania uwag, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa powyżej, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:
- a) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
  - b) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy albo
  - c) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.

W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy. Jeżeli wynagrodzenie Wykonawcy nie jest zdatne do potrącenia, Zamawiający może skorzystać z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

16. Zamawiający w razie naruszania przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zasad bezpieczeństwa na terenie budowy lub gdy wykonuje on roboty bez odpowiedniego nadzoru osób uprawnionych lub w sposób wadliwy lub sprzeczny z umową ma prawo żądania usunięcia podwykonawcy, dalszego podwykonawcy i/lub pracownika lub pracowników podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy z terenu budowy. W razie zgłoszenia pisemnego umotywowanego zastrzeżenia co do podwykonawcy, dalszego podwykonawcy lub ich pracownika (-ów) zostaną oni usunięci w terminie 7 dni od zgłoszenia z terenu budowy. Wykonawca i podwykonawca zagwarantują to prawo odpowiednio w umowie z podwykonawcą i w umowie z dalszym podwykonawcą.
17. Wykonawca zapewni w umowach z podwykonawcą i dalszym podwykonawcą wskazanie adresu Zamawiającego określonego w §16 ust. 4 umowy.
18. Wykonawca w umowach z podwykonawcą i dalszym podwykonawcą oraz w umowach o dostawy zapewni udzielenie gwarancji i rękojmi za wady Zamawiającemu na wykonane przez podwykonawców i dalszych podwykonawców roboty oraz na dostarczane przez nich materiały i urządzenia, niezależnie od gwarancji i rękojmi za wady udzielanej na rzecz Wykonawcy. Uprawnienia wynikające z udzielonych gwarancji i rękojmi za wady dla Zamawiającego winny być takie same, jak dla Wykonawcy.
19. Wykonawca zapewni w umowach z podwykonawcami prawo do odstąpienia od umowy z podwykonawcą, które będzie przysługiwać Wykonawcy w przypadku odstąpienia od niniejszej umowy przez którąkolwiek z jej Stron. Z prawa tego Wykonawca będzie mógł skorzystać w terminie 30 dni, liczonym od odstąpienia od niniejszej umowy. Termin ten zostanie zastrzeżony w umowach z podwykonawcami.

20. Wykonawca zobowiązuje się zawrzeć w umowie z podwykonawcą klauzule waloryzacyjne umożliwiające zmianę wynagrodzenia podwykonawcy w sytuacji zmiany wynagrodzenia Wykonawcy dokonanego w oparciu o §15 ust. 3 lit. b umowy (dotyczy umów o podwykonawstwo, których okres obowiązywania przekracza 12 miesięcy).
21. W przypadku zmiany wynagrodzenia Wykonawcy na podstawie §15 ust. 3 lit. b umowy Wykonawca zobowiązuje się do dokonania waloryzacji wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania danego podwykonawcy i do zmiany umowy podwykonawczej w tym zakresie. W takiej sytuacji odpowiednie zastosowanie znajdzie procedura akceptacji projektu umowy podwykonawczej określona w niniejszym paragrafie. Zwaloryzowane wynagrodzenie podwykonawcy nie może przekraczać wynagrodzenia Wykonawcy za dany zakres, zwaloryzowanego zgodnie z treścią niniejszej umowy. W przypadku braku zapłaty zwaloryzowanego wynagrodzenia podwykonawcy lub nieterminowej jego zapłaty Zamawiający uprawniony będzie do naliczenia Wykonawcy kary umownej, zgodnie z §12 ust. 1 lit. p umowy.

§ 10

Warunki odbioru robót

1. Gotowość do odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu oraz elementów robót zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, Wykonawca (kierownik budowy) będzie zgłaszał Zamawiającemu wpisem do dziennika budowy. Inspektor nadzoru ma obowiązek przystąpić do odbioru tych robót w terminie do 3 dni roboczych od dnia wpisu do dziennika budowy. Potwierdzeniem odbioru tych robót będzie wpis do dziennika budowy. Brak zgłoszenia lub naruszenie zasad zgłoszenia do odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu oraz elementów robót upoważnia Zamawiającego do nakazania Wykonawcy odkrycia robót zanikających i ulegających zakryciu oraz elementów robót na jego koszt i ryzyko lub też nakazania wykonania stosownych odkrywek częściowych, pomiarów i badań — także na jego koszt i ryzyko.
2. Przed zgłoszeniem do odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu oraz elementów robót zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, Wykonawca ma obowiązek wykonania przewidzianych w przepisach lub niniejszej umowie prób i sprawdzeń, skompletowania i dostarczenia Zamawiającemu dokumentów niezbędnych do dokonania oceny prawidłowości wykonania prac oraz dołączenia niezbędnych atestów i certyfikatów.
3. Przedmiotem odbioru końcowego będą roboty budowlane określone w §1 ust. 1 umowy w pełnym zakresie, tj. objętym dokumentacją projektową, STWiORB oraz dokumentami zamówienia.
4. Przed przystąpieniem do odbioru robót Wykonawca winien usunąć wszelkie urządzenia tymczasowe, zaplecze itp. oraz pozostawić teren budowy i jego otoczenie w stanie czystym i nadającym się bezpośrednio do użytkowania (w tym m. in. umyć okna, podłogi, drzwi).
5. Strony ustalają, że warunkiem osiągnięcia gotowości do odbioru końcowego jest doręczenie Zamawiającemu pisemnego zgłoszenia o gotowości do odbioru robót, popartego wpisem do dziennika budowy i potwierdzonego przez inspektora nadzoru. Razem z wnioskiem o dokonanie odbioru końcowego robót Wykonawca złoży Zamawiającemu komplet dokumentów w języku polskim, pozwalających na ocenę prawidłowości wykonania przedmiotu umowy, a w szczególności:
  - a) oświadczenie kierownika budowy (robót) na obowiązującym druku (oryginał),
  - b) kopię uprawnień budowlanych kierownika robót odpowiedniej specjalności,
  - c) kopię zaświadczenia o przynależności i ubezpieczeniu w 011B,
  - d) dziennik budowy,
  - e) decyzja pozwolenie na użytkowanie lub skuteczne zawiadomienia do właściwego organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy (jeśli wymagane),
  - f) protokoły robót zakrytych, zanikowych i ulegających zakryciu,
  - g) aktualne deklaracje zgodności, atesty, certyfikaty na wbudowane materiały i urządzenia (poświadczenie miejsca ich wbudowania) itd.,

- h) dokumenty gwarancyjne na roboty,
  - i) protokoły wykonanych prób i sprawdzeń przedmiotu umowy,
  - j) potwierdzenie przeszkolenia użytkownika z obsługi obiektu, instalacji i urządzeń,
  - k) wykaz środków trwałych i wyposażenia (ilościowy i wartościowy) w wersji papierowej oraz elektronicznej (format .dwg, .pdt) na nośniku CD/DVD, zestawienia środków trwałych — wg załączników nr 6 do niniejszej umowy,
  - l) dokumentację powykonawczą — projekt powykonawczy (dokumentacja projektowa uwzględniająca opisy techniczne oraz rysunki) wraz ze wszystkimi zmianami dokonanymi w czasie realizacji przedmiotu umowy — w wersji papierowej i w zapisie cyfrowym na nośniku zewnętrznym typu Pendrive lub płycie CD/DVD w powszechnie używanym formacie edytowalnym, np. *.dwg” i „*.doc” oraz I egzemplarz w zapisie cyfrowym na nośniku zewnętrznym typu Pendrive lub płycie CD w wersji nieedytowalnej.
6. Jeżeli Zamawiający uzna, że roboty nie zostały zakończone lub gdy będzie miał zastrzeżenia co do kompletności i prawidłowości dokumentów wymienionych w §10 ust. 5 umowy, o czym powiadomi Wykonawcę na piśmie wraz z uzasadnieniem, złożenie wniosku nie będzie skuteczne i Wykonawca po zakończeniu prac i/lub usunięciu nieprawidłowości będzie musiał ponownie złożyć zgłoszenie gotowości do odbioru z wnioskiem o dokonanie odbioru robót.
  7. Za datę zakończenia robót przyjmuje się datę powiadomienia Zamawiającego przez Wykonawcę o gotowości do odbioru robót po skutecznym złożeniu przez Wykonawcę wniosku o dokonanie odbioru robót, z wyjątkiem sytuacji wskazanych w §10 ust. 12 umowy.
  8. Zamawiający rozpocznie czynności odbioru końcowego w terminie do 10 dni roboczych od skutecznego złożenia wniosku o dokonanie odbioru końcowego i zakończy je w terminie 10 dni roboczych od dnia ich rozpoczęcia, chyba że Strony poczynią inne ustalenia w formie pisemnej.
  9. Zamawiający ma prawo odmówić odbioru końcowego, jeżeli Wykonawca nie wykonał przedmiotu umowy w całości, nie wykonał wymaganych prób i sprawdzeń, nie przedstawił dokumentów, o których mowa w §10 ust. 5 umowy lub jeśli dokumenty te posiadają istotne błędy lub braki.
  10. Z czynności odbioru końcowego sporządzony zostanie protokół, zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru oraz terminy wyznaczone przez Zamawiającego na usunięcie stwierdzonych przy odbiorze wad lub usterek.
  11. Jeżeli w trakcie odbioru końcowego stwierdzone zostaną wady lub usterki, to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:
    - a) jeżeli wady są istotne — Zamawiający może odmówić odbiór do czasu usunięcia tych wad,
    - b) jeżeli wady są nieistotne — Zamawiający dokona odbioru wykonanych prac z jednoczesnym wyznaczeniem Wykonawcy terminu na usunięcie wszystkich stwierdzonych wad lub usterek.
  12. W przypadkach określonych w §10 ust. 9 umowy oraz §10 ust. 11 lit. a umowy za datę zakończenia robót przyjmuje się datę ponownego powiadomienia Zamawiającego przez Wykonawcę o gotowości do odbioru robót po skutecznym złożeniu przez Wykonawcę wniosku o dokonanie odbioru robót, §10 ust. 4, 5, 6 i 8 umowy stosuje się odpowiednio. W sytuacji określonej w §10 ust. 11 lit. b umowy za datę odbioru uznaje się datę powiadomienia Zamawiającego przez Wykonawcę o gotowości do odbioru robót, z zastrzeżeniem §11 ust. 2 umowy.
  13. Z chwilą podpisania protokołu odbioru końcowego oraz wprowadzenia Zamawiającego w posiadanie wykonanych robót lub w terminie usunięcia wszystkich wad i usterek stwierdzonych w protokole odbioru końcowego (w sytuacji, o której mowa w §10 ust. 11 lit. b umowy) na Zamawiającego przechodzi ryzyko przypadkowej utraty lub uszkodzenia przedmiotu umowy oraz ulega zakończeniu odpowiedzialność Wykonawcy w stosunku do Zamawiającego na zasadzie ryzyka za szkody powstałe na terenie budowy.

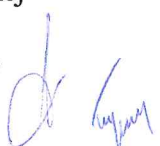
§ 11

Rękojmia i gwarancja

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu pisemnej gwarancji z tytułu wad i/lub usterek przedmiotu umowy. Strony umowy ustalają, że niniejsza umowa, a w szczególności zapisy niniejszego paragrafu, stanowi jednocześnie oświadczenie gwarancyjne Wykonawcy w rozumieniu art. 577 k. c.
2. Okres gwarancji wynosi ..... miesięcy na wszelkie prace oraz urządzenia objęte przedmiotem niniejszej umowy. Okres gwarancji jest liczony od daty odbioru końcowego robót lub daty potwierdzenia usunięcia wad i/lub usterek stwierdzonych w odbiorze końcowym z tym zastrzeżeniem, że w razie wykrycia wady i/lub usterki w ostatnim roku obowiązywania gwarancji, uprawnienia i roszczenia Zamawiającego z tytułu gwarancji w stosunku do tych wad i/lub usterek wygasają po upływie roku od ich usunięcia.
3. W ramach udzielonej gwarancji jakości Wykonawca zobowiązuje się bez dodatkowego wynagrodzenia do:
  - a) usunięcia wady i/lub usterki rzeczy,
  - b) wykonania przedmiotu umowy lub dotkniętej wadą i/lub usterką jego części od nowa — w przypadku, kiedy samo usunięcie wady i/lub usterki uniemożliwia użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem,
  - c) do naprawy i/lub wymiany urządzenia na nowe wolne od wad, jeżeli wada i/lub usterka dotyczy urządzenia,
  - d) usunięcia skutków napraw i skutków wystąpienia wady i/lub usterki, jeśli będą występować poza rzeczą (np. skutki zalania czy pożaru wywołane wadliwością rzeczy/robót).
4. Wykonawca jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi za wady za usunięcie wad przedmiotu umowy istniejących w czasie dokonywania czynności odbioru oraz wad powstałych po odbiorze, lecz z przyczyn tkwiących w przedmiocie umowy w chwili odbioru. Rękojmia za wady zostaje umownie rozszerzona w następujący sposób:
  - a) okres rękojmi jest równy okresowi gwarancji,
  - b) w przypadku wad i/lub usterek wykrytych w ostatnim roku rękojmi za wady uprawnienia i roszczenia Zamawiającego z tytułu rękojmi za wady w stosunku do tych wad wygasają po upływie roku od usunięcia wady i/lub usterki,
  - c) w przypadku wydłużenia gwarancji z jakichkolwiek względów wskazanych w niniejszej umowie okres rękojmi za wady wydłuża się tak, by był zgodny z okresem gwarancji.
5. Wykonawca zobowiązuje się wobec Zamawiającego do spełnienia wszelkich roszczeń wynikłych z tytułu nienależytego wykonania przedmiotu umowy na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w tym przepisów KC o rękojmi i gwarancji.
6. Wykonawca zobowiązany jest do usuwania wad i/lub usterek stwierdzonych w okresie gwarancji i rękojmi za wady na każde wezwanie Zamawiającego. Stwierdzone wady i/lub usterki zgłaszane będą Wykonawcy zgodnie z zapisami niniejszego paragrafu.
7. Wejście Wykonawcy do obiektu Zamawiającego w celu usunięcia wad i/lub usterek w okresie rękojmi za wady i gwarancji odbywać się będzie po uzyskaniu zgody Zamawiającego. W tym celu Wykonawca pisemnie powiadomi Zamawiającego z wyprzedzeniem wynoszącym co najmniej 3 dni robocze.
8. Wykonawca usunie wady i/lub usterki w terminie do 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia Wykonawcy wady i/lub usterki przez Zamawiającego.
9. Jeżeli Wykonawca uzna, że termin usunięcia wady i/lub usterki nie jest możliwy do dochowania, może wystąpić ze stosownym pisemnym wnioskiem do Zamawiającego o jego wydłużenie. Wniosek ten należy wysłać na adres korespondencyjny Zamawiającego, wskazany w §16 ust. 4 umowy.
10. O ile usunięcie wady i/lub usterki trwać będzie dłużej niż 7 dni roboczych od momentu zgłoszenia Wykonawcy wady i/lub usterki, Wykonawca — bez dodatkowego wezwania — zapewni sprzęt zastępczy tak, aby uszkodzone urządzenia i instalacje działały prawidłowo oraz tak, aby korzystanie z efektu wykonanych robót było niezakłócone, chyba że Strony poczynią inne ustalenia w formie pisemnej.

11. W razie awarii lub usterek krytycznych Wykonawca zobowiązany jest do przystąpienia do usuwania usterki lub awarii do 4 godzin od ich zgłoszenia i usunięcia awarii lub usterki w przeciągu 2 dni od zgłoszenia. Postanowienia §11 ust. 7 i 8 umowy nie mają zastosowania. Za awarię lub usterkę krytyczną uważa się ujawnienie usterki/awarii w wykonanych robotach budowlanych i/lub zamontowanych urządzeniach, która uniemożliwia prawidłową eksploatację lub grozi uszkodzeniem zamontowanych urządzeń i/lub powiązanych z nimi elementów, prowadzi do niezgodności eksploatacji obiektu z obowiązującymi przepisami, a także taką, która zagraża życiu lub zdrowiu użytkowników i mieniu Zamawiającego lub osób trzecich, znajdujących się w obiekcie.
  12. Wszelkie naprawy w okresie rękojmi za wady i gwarancji wykonywane są bez odrębnego wynagrodzenia, a koszt ich wykonania ujęty jest w wynagrodzeniu Wykonawcy określonym w §4 ust. 1 umowy. Wykonawca zobowiązuje się również w ramach wynagrodzenia określonego w §4 ust. 1 umowy do usuwania skutków wystąpienia wad i/lub usterek, o których mowa w §10 ust. 3 lit. d umowy nawet, jeśli skutki te obejmują elementy niewchodzące w zakres świadczenia Wykonawcy. Odpowiedzialność za skutki usterek i/lub wad dla innych części obiektu Wykonawca ponosi na zasadzie ryzyka.
  13. Czynności gwarancyjne będą świadczone na miejscu. W przypadku konieczności zabrania elementu do naprawy poza obręb realizacji wykonanych robót odbywać się to będzie na koszt, ryzyko i staraniem Wykonawcy. W razie konieczności zabrania elementu do naprawy poza obręb realizacji wykonanych robót Wykonawca zapewni element zastępczy na czas naprawy, co w szczególności obejmuje zapewnienie zastępczych urządzeń i elementów wyposażenia.
  14. Wykonawca po usunięciu wad lub/i usterek wykrytych w okresie rękojmi za wady czy gwarancji zawiadomi o tym Zamawiającego w formie pisemnej. Roboty budowlane zakwestionowane jako wadliwe muszą zostać odebrane przez inspektora nadzoru lub inną osobę wskazaną przez Zamawiającego.
  15. W razie nieusunięcia wad lub usterek przez Wykonawcę w terminie, o którym mowa w §10 ust. 8 umowy, bądź w razie nieusunięcia w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego skutków napraw i skutków wystąpienia wady i/lub usterek, Zamawiający zleci zastępcze ich usunięcie na koszt i ryzyko Wykonawcy bez konieczności ponownego wzywania Wykonawcy do ich usunięcia, na co Wykonawca wyraża nieodwołalną zgodę. W takim przypadku koszty usuwania wad i/lub usterek, koszty usuwania skutków napraw lub skutków wystąpienia wad i/lub usterek będą pokrywane w pierwszej kolejności z kwoty stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania umowy.
  16. W przypadku 3-krotnej naprawy tego samego elementu w okresie gwarancji Wykonawca wymieni go na element nowy. Powyższe obejmuje przede wszystkim naprawę urządzeń. Za trzykrotną naprawę urządzeń składających się z modułów uznaje się trzykrotną naprawę któregośkolwiek z modułów składających się na funkcjonalną całość.
  17. Zamawiający wedle swego wyboru może dokonać zgłoszenia stwierdzonej wady i/lub usterki bezpośrednio do podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy. Powyższe nie zwalnia Wykonawcy z obowiązków określonych w niniejszym paragrafie, jednakże terminy, o których w nim mowa, nie rozpoczynają dla Wykonawcy swego biegu aż do zgłoszenia mu przez Zamawiającego istnienia wady i/lub usterki. W rozumieniu ustępu poprzedzającego usunięciem wady i/lub usterki elementu robót jest zarówno czynność wykonywana przez Wykonawcę, jak i podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę lub dostawcę działającego na podstawie zawiadomienia Zamawiającego.
  18. Wykonawca wyraża zgodę, aby przeglądy okresowe, serwis, konserwacja urządzeń będących przedmiotem niniejszej umowy (jeśli takie wstępują) wykonywane były przez podmioty wybrane przez Zamawiającego, co pozostaje bez wpływu na prawa Zamawiającego wynikające z gwarancji udzielonej na podstawie niniejszej umowy.
  19. Wszelkie zgłoszenia będą dokonywane w formie pisemnej na adres korespondencyjny Wykonawcy wskazany w §16 ust. 4 umowy lub w formie elektronicznej na adres mailowy Wykonawcy: .....
- Zgłoszenie jest uznawane za skuteczne z chwilą jego nadania i dla swej skuteczności nie wymaga potwierdzenia przeczytania ani doręczenia. Wykonawca odpowiada za prawidłowe działanie wyżej

- wskazanej skrzynki mailowej i serwera, na którym zapisywane są wiadomości wysyłane za pośrednictwem poczty e-mail.
20. Zamawiający wyznaczy datę przeglądu gwarancyjnego, kończącego okres gwarancji i rękojmi za wady. O terminie tym Zamawiający powiadomi Wykonawcę pisemnie na adres wskazany w §16 ust. 4 umowy lub mailowo na adres wskazany §11 w ust. 19 umowy.
  21. Zamawiający wskazuje dla potrzeb realizacji przez Wykonawcę obowiązków wynikających z niniejszego paragrafu, że godziny pracy Zamawiającego są następujące: od poniedziałku do piątku od 7:30 do 15:30. Wykonawca jest uprawniony do usuwania wad i/lub usterek w dniach / godzinach innych niż wskazane powyżej pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody Zamawiającego.
  22. Z czynności przeglądu zorganizowanego przed upływem rękojmi za wady i gwarancji sporządzony zostanie protokół, zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru oraz terminy wyznaczone przez Zamawiającego na usunięcie stwierdzonych przy odbiorze wad.
  23. W ciągu 14 dni od zakończenia każdego pełnego roku biegu okresu gwarancji Zamawiający może zorganizować przegląd gwarancyjny z udziałem Wykonawcy. W przeglądzie udział wezmą odpowiednio przedstawiciele Zamawiającego i Wykonawcy. Zamawiający powiadomi Wykonawcę o tym terminie pisemnie na adres wskazany w §16 ust. 4 umowy lub mailowo na adres wskazany w §11 ust. 19 umowy. Z przeglądu tego sporządzony zostanie protokół wskazujący ujawnione wady i/lub usterki w przedmiocie umowy. Wady i/lub usterki zostaną usunięte na zasadach określonych w niniejszym paragrafie.

§12

Kary

1. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne. Kary naliczane będą z następujących tytułów:
  - a) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy: za każdy dzień zwłoki w stosunku do terminu określonego w §3 ust. 1 lit. b umowy — w wysokości 0,1 % wynagrodzenia brutto, określonego w §4 ust.1 umowy, nie więcej niż 75% wynagrodzenia brutto, określonego w §4 ust. 1 umowy,
  - b) za zwłokę w wykonaniu ustaleń podjętych w protokole odbioru końcowego oraz usunięciu wad i/lub usterek stwierdzonych przy odbiorze końcowym : za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu wyznaczonego przez Zamawiającego terminu — w wysokości 0,05% wynagrodzenia brutto, określonego w §4 ust. 1 umowy, nie więcej niż 50% wynagrodzenia brutto, określonego w §4 ust. 1 umowy,
  - c) za zwłokę w wykonaniu ustaleń dotyczących usunięcia wad i/lub usterek ujawnionych w okresie rękojmi za wady i gwarancji: za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu wyznaczonego przez Zamawiającego terminu, odrębnie dla każdej usterki — w wysokości 0,02% wynagrodzenia brutto, określonego w §4 ust. 1 umowy, nie więcej niż 25% wynagrodzenia brutto, określonego w §4 ust. 1 umowy,
  - d) za odstąpienie od umowy z przyczyn nieleżących po stronie Zamawiającego — w wysokości 40% wynagrodzenia brutto, określonego w §4 ust. 1 umowy,;
  - e) za każdy przypadek stwierdzonego braku zapłaty wynagrodzenia podwykonawców lub dalszych podwykonawców — w wysokości 1.000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych 00/100) za każdy dzień zwłoki,
  - f) za każdy przypadek nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy podwykonawczej lub projektu jej zmiany — w wysokości 0,02% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w §4 ust. 1 umowy, jednak nie mniej niż 1.000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych 00/100) i nie więcej niż 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy złotych 00/100),
  - g) za każdy przypadek nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność kopii umowy podwykonawczej lub jej zmiany — w wysokości 1.000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych 00/100),

- h) za zwłokę w przedłożeniu Zamawiającemu przez Wykonawcę harmonogramu rzeczowo-finansowego, o którym mowa w §8 ust. 1 umowy: dla każdego terminu osobno w wysokości 0,02% wynagrodzenia brutto, określonego w §4 ust. 1 umowy, liczonego za każdy dzień zwłoki,
  - i) za zwłokę w aktualizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego przez Wykonawcę: za każdy dzień zwłoki — w wysokości 0,01% wynagrodzenia brutto, określonego w §4 ust.1 umowy,
  - j) za zwłokę w przedłożeniu odpowiedniego dokumentu potwierdzającego przedłużenie obowiązywania zabezpieczeń należytego wykonania umowy w terminie, o którym mowa w §6 ust. 1 i 11 umowy: za każdy dzień zwłoki — w wysokości 0,02% wynagrodzenia brutto określonego w §4 ust. 1 niniejszej umowy, nie więcej niż 25% wynagrodzenia brutto, określonego w §4 ust. 1 niniejszej umowy,
  - k) za brak zmiany lub udokumentowania dokonania zmiany po wezwaniu Zamawiającego zgodnie z zapisem §9 ust. 7 umowy terminu i warunków zapłaty w umowie z podwykonawcą — w wysokości 0,02% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy, jednak nie mniej niż 1.000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych 00/100) i nie więcej niż 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy złotych 00/100),
  - l) za każdy przypadek stwierdzenia zatrudnienia osób przez Wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie innych umów niż umowy o pracę, tj. za każdy przypadek naruszenia obowiązku określonego w §8 ust. 16 i 17 umowy — w wysokości 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy złotych 00/100); w wypadku stwierdzenia tego naruszenia przez podwykonawcę, kara zostanie naliczona w stosunku do Wykonawcy,
  - m) za każdy przypadek nieprzedłożenia lub braku aktualizacji oświadczeń o zatrudnieniu, o których mowa w §8 ust. 18 umowy — w wysokości 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy złotych 00/100),
  - n) za każdy przypadek nieprzedłożenia oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w §7 ust. 9 lit. a umowy lub niezłożenia wyjaśnień, o których mowa w §7 ust. 9 lit. b umowy — w wysokości 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy złotych 00/100)
  - o) za nieprzestrzeganie zasad i przepisów BHP na budowie — w wysokościach określonych w załączniku nr 7 do niniejszej umowy,
  - p) za każdy stwierdzony przez Zamawiającego przypadek braku zapłaty lub nieterminową zapłatę przez Wykonawcę zwaloryzowanego zgodnie z §9 ust. 21 i 22 umowy wynagrodzenia podwykonawcy — w wysokości 1.000,00 zł (słownie: tysiąc złotych 00/100),
  - q) za każdy przypadek niezłożenia przez Wykonawcę oferty na roboty dodatkowe w wariancie podstawowym, o których mowa w §8 ust. 22 lit. a umowy: za każdy dzień zwłoki w stosunku do terminu wyznaczonego przez Zamawiającego na złożenie takiej oferty — w wysokości 0,02% wynagrodzenia, o którym mowa w §4 ust. 1 umowy, jednak nie mniej niż 3.000,00 zł (słownie: trzy tysiące złotych 00/100) i nie więcej niż 10.000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych 00/100),
  - r) za każdy przypadek nie zawarcia przez Wykonawcę aneksu na roboty dodatkowe, o którym mowa w §8 ust. 22 lit. f umowy: za każdy dzień zwłoki w stosunku do terminu wyznaczonego przez Zamawiającego w oświadczeniu o przyjęciu oferty na roboty dodatkowe — w wysokości 0,1% wartości wynagrodzenia za roboty dodatkowe, ustalonego zgodnie z procedurą wskazaną w §8 ust. 22 lit. b-c umowy. Kara ta może zostać naliczona również po upływie terminu ważności oferty, określonym w §8 ust. 22 lit. e umowy, jeśli przyjęcie oferty przez Zamawiającego nastąpiło w terminie jej ważności,
  - s) za każdy przypadek nie zawarcia przez Wykonawcę aneksu dotyczącego robót zaniechanych, o którym mowa w §8 ust. 26 umowy: za każdy dzień zwłoki w stosunku do terminu pisemnie wyznaczonego przez Zamawiającego na zawarcie takiego aneksu — w wysokości 0,1% wartości wynagrodzenia za roboty zaniechane, ustalonego zgodnie z procedurą wskazaną w §8 ust. 23 i 25 umowy,
2. Roszczenie o zapłatę kar umownych z tytułu zwłoki ustalone za każdy rozpoczęty dzień zwłoki stają się wymagalne:
- a) za pierwszy rozpoczęty dzień zwłoki — w tym dniu,
  - b) za każdy następny rozpoczęty dzień zwłoki odpowiednio w każdym z tych dni.

3. Zamawiający może potrącić należną mu karę umowną z dowolnej należności Wykonawcy, na co Wykonawca wyraża zgodę.
4. Zamawiający ma prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego, niezależnie od naliczonych kar umownych, na zasadach ogólnych kodeksu cywilnego. Łączna wysokość kar umownych nie może przekraczać 30% wynagrodzenia określonego w §4 ust. 1 umowy.

§ 13

Odstąpienie od umowy

1. Strony postanawiają, że oprócz przypadków określonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego i Kodeksie cywilnym prawo odstąpienia od umowy przysługuje:

- 1) Wykonawcy:

- a) gdy Zamawiający odmawia, bez wskazania przyczyny, odbioru wykonanych robót budowlanych z przyczyn leżących wyłącznie po stronie Zamawiającego;

- 2) Zamawiającemu —

- a) w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o zaistnieniu istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy. W tym przypadku Wykonawca może żądać wynagrodzenia należnego za wykonane do chwili odstąpienia od umowy roboty,
- b) w terminie 90 dni od zaistnienia którejkolwiek ze wskazanych poniżej okoliczności:
  - gdy Wykonawca nie ustanowi lub nie przedłuży zabezpieczenia należytego wykonania umowy przewidzianego niniejszą umową — wówczas Zamawiający może od niniejszej umowy odstąpić bez jakiegokolwiek wcześniejszego wezwania, gdy Wykonawca nie rozpoczyna lub nie kontynuuje wykonywania niniejszej umowy przez okres dłuższy niż 14 dni lub przerwał jej wykonywanie na okres dłuższy niż 14 dni i pomimo pisemnego wezwania Zamawiającego nie podjął ich w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że podjęcie robót jest niemożliwe z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy,
  - jeżeli Wykonawca wykonuje roboty w sposób wadliwy lub sprzeczny z umową lub harmonogramem rzeczowo-finansowym pomimo pisemnego wezwania do zmiany sposobu wykonania i wyznaczenia mu w tym celu odpowiedniego terminu,
  - jeżeli Wykonawca nie przedłoży Zamawiającemu do zatwierdzenia harmonogramu rzeczowo-finansowego, zgodnie z zapisami określonymi w §8 ust. 1 umowy,
  - gdy opóźnienie w realizacji przedmiotu niniejszej umowy wynosi 60 dni w stosunku do terminów pośrednich, wskazanych w pierwszym harmonogramie rzeczowo-finansowym wówczas Zamawiający może od niniejszej umowy odstąpić bez jakiegokolwiek wcześniejszego wezwania,
  - w razie stwierdzenia — po dokonanych odbiorze końcowym robót — wad uniemożliwiających użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem,
  - w wypadku wielokrotnego (minimum dwukrotnego) dokonywania przez Zamawiającego płatności bezpośrednio na rzecz podwykonawców i dalszych podwykonawców, lub w przypadku konieczności dokonywania przez Zamawiającego bezpośrednich zapłat na rzecz podwykonawców lub dalszych podwykonawców na sumę przekraczającą 5% kwoty brutto, o której mowa w §4 ust. 1 umowy,
  - w wypadku nieprzedłożenia przez Wykonawcę dokumentu potwierdzającego przedłużenie terminu obowiązywania zabezpieczeń należytego wykonania umowy, zgodnie z §6 ust. 11 umowy, w terminie 14 dni od zaistnienia przesłanki,
  - w przypadku niewykonania przez Wykonawcę lub podwykonawcę któregośkolwiek z obowiązków określonych w §8 ust. 16 i 18 niniejszej umowy, jeśli Zamawiający wezwał uprzednio Wykonawcę do wykonania tego obowiązku z zagrożeniem, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Zamawiający od umowy odstąpi,
  - w wypadku wydania przez Państwowego Inspektora Nadzoru Budowlanego postanowienia o wstrzymaniu robót budowlanych z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy;
  - w przypadku odmowy odbioru przedmiotu niniejszej umowy przez Zamawiającego;

- o gdy wysokość kar umownych przekroczyła wartość 50% kwoty wynagrodzenia brutto, o której mowa w §4 ust. 1 umowy.
- 2. Odstąpienie od umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.
- 3. W przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego lub Wykonawcę Strony obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
  - a) w terminie do 7 dni od dnia odstąpienia od umowy Wykonawca sporządzi przy udziale Zamawiającego szczegółową inwentaryzację wykonanych robót i ich zaawansowania według stanu na dzień odstąpienia od umowy. Zamawiający — w razie nieprzystąpienia do tej czynności przez Wykonawcę lub uchylania się od udziału w tej czynności — może zlecić jej sporządzenie osobom trzecim na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez odrębnego wezwania, na co Wykonawca wyraża zgodę,
  - b) Wykonawca wyda Zamawiającemu całą posiadaną dokumentację, dotyczącą prac stanowiących przedmiot umowy.
- 4. W przypadku odstąpienia od umowy przez Wykonawcę i/lub Zamawiającego Wykonawca ma obowiązek:
  - a) natychmiast wstrzymać wykonywanie robót, poza mającymi na celu ochronę życia i własności, i zabezpieczyć przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym wraz z terenem ich wykonywania, a następnie opuścić teren budowy najpóźniej w terminie wskazanym przez Zamawiającego;
  - b) zabezpieczyć przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym, na koszt tej Strony, z powodu działania lub zaniechania której nastąpiło odstąpienie od umowy; do czasu uznania odpowiedzialności przez jedną ze Stron umowy lub wyroku sądowego wszelkie koszty należytego zabezpieczenia frontu robót rozpoczętych a niezakończonych obciążają Wykonawcę;
  - c) przekazać znajdujące się w jego posiadaniu dokumenty, w tym należące do Zamawiającego, urządzenia, materiały i inne prace, bez względu na to, czy Wykonawca otrzymał za nie płatność, najpóźniej w terminie wskazanym przez Zamawiającego.
- 5. W terminie 14 dni od dnia odstąpienia od umowy Wykonawca zgłosi Zamawiającemu gotowość do odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających. W przypadku niezgłoszenia w tym terminie gotowości do odbioru, Zamawiający ma prawo przeprowadzić odbiór jednostronny.
- 6. Wykonawca niezwłocznie, a najpóźniej w terminie do 14 dni od dnia zawiadomienia o odstąpieniu od umowy z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, usunie z terenu wykonywania robót urządzenia przez niego dostarczone lub wniesione materiały i urządzenia, niestanowiące własności Zamawiającego lub ustali zasady przekazania tego majątku Zamawiającemu.
- 7. W przypadku odstąpienia od umowy przez Wykonawcę lub Zamawiającego Zamawiający zobowiązany jest do dokonania w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia Zamawiającemu gotowości do odbioru robót przerwanych i zabezpieczających oraz przejęcia od Wykonawcy pod swój dozór terenu budowy.
- 8. W przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego Wykonawca jest zobowiązany niezwłocznie zorganizować usunięcie sprzętu i robót tymczasowych na swój koszt i ryzyko. W przypadku niewypełnienia przez Wykonawcę powyższego obowiązku Zamawiający uprawniony jest do usunięcia sprzętu i robót tymczasowych na koszt i ryzyko Wykonawcy.
- 9. Wykonawca ma obowiązek zastosowania się do zawartych w oświadczeniu o odstąpieniu poleceń Zamawiającego, dotyczących ochrony własności lub bezpieczeństwa robót.
- 10. Wykonawca utrzyma zabezpieczenie terenu budowy zgodne z przepisami prawa budowlanego aż do wyłonienia nowego Wykonawcy, nie dłużej jednak niż 12 miesięcy od dnia odstąpienia od umowy. Koszty zabezpieczenia terenu budowy ponoszone będą zgodnie z §13 ust. 4 lit. b) zdanie 2 umowy.

§14

Wydłużenie czasu ukończenia robót

1. Powstanie przeszkód w terminowym wykonaniu robót powinno być potwierdzone przez Zamawiającego.
2. Wykonawca niezwłocznie powiadomi Zamawiającego na piśmie o możliwości opóźnienia robót, wynikającej z niedopełnienia obowiązków ciążących na Zamawiającym.
3. Zmiana terminu realizacji może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) gdy przyczyny, z powodu których będzie zagrożone dotrzymanie terminu zakończenia robót, będą następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający, w szczególności będą następstwem nieterminowego przekazania terenu budowy, konieczności zmian w dokumentacji projektowej lub STWiORB, które miały lub będą mogły mieć wpływ na dotrzymanie terminu zakończenia robót,
  - b) wystąpienia niekorzystnych warunków atmosferycznych, jeżeli są one nietypowe dla danej pory roku i uniemożliwiają prawidłowe wykonanie robót, w szczególności ze względu na określoną umową technologię realizacji prac, normy lub inne przepisy, wymagające konkretnych warunków atmosferycznych, jeżeli konieczność wykonania prac w tym okresie nie jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - c) wystąpienia konieczności wykonania robót dodatkowych, robót zamiennych lub konieczności wykonania innych robót niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy, których nie można było — przy zachowaniu należytej staranności — przewidzieć na etapie składania ofert ze względu na zasady wiedzy technicznej czy udzielenia zamówień dodatkowych, a które wstrzymują lub opóźniają realizację przedmiotu umowy,
  - d) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równoległe prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami — w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
  - e) wystąpienia opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechania przez organy administracji publicznej, które nie jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - f) gdy w zwłoce i/lub beczynności pozostają organy właściwe do załatwiania spraw, w tym wydawania decyzji, zezwoleń, uzgodnień itp., a zwłoka i/lub beczynność nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - g) jeżeli niemożliwość wykonywania robót budowlanych wynika z nakazania ich wstrzymania i/lub zakazu ich dalszego wykonywania, wydanych przez uprawniony organ, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,
  - h) wystąpienia siły wyższej, uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z jej postanowieniami z tym zastrzeżeniem, że przez działanie siły wyższej należy rozumieć zdarzenie zewnętrzne, niemożliwe do przewidzenia i zapobieżenia, w szczególności: powódź, trzęsienie ziemi, upadek statku powietrznego, ogłoszenie i wprowadzenie jednego ze stanów nadzwyczajnych, strajk ogólnokrajowy, zamieszki, rewolty, pożar, stan zagrożenia epidemicznego lub epidemii,
  - i) jeżeli wystąpią utrudnienia w nabyciu wyrobów budowlanych lub jednostek sprzętowych niezbędnych do wykonania robót budowlanych z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,
  - j) jeżeli wystąpią przerwy w wykonywaniu robót budowlanych, spowodowane brakiem osób niezbędnych do wykonania robót budowlanych lub kierowania robotami budowlanymi ze względu na wyjątkową sytuację z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy, której nie mógł on przewidzieć,
  - k) wykrycia instalacji, urządzeń lub budowli podziemnych nieujętych w dokumentacji projektowej i niezinventaryzowanych przez właścicieli i gestorów instalacji i urządzeń, wymagających przebudowy, a uniemożliwiających wykonywanie robót budowlanych w okresie powyżej 14 dni,
  - l) odkrycia na terenie budowy przedmiotów o znaczeniu archeologicznym i historycznym, których zabezpieczenie i inventaryzacja uniemożliwia wykonywanie robót budowlanych w okresie powyżej 60 dni, czego wykazanie obciąża Wykonawcę,
  - m) doznania przez Wykonawcę przeszkody w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy ze strony Zamawiającego,

- n) zmiany zakresu prac przewidzianych do realizacji w niniejszej umowie, o ile zmiana ta będzie uzasadniona względami technicznymi lub funkcjonalnymi i jej dokonanie będzie wymagane dla osiągnięcia celu realizacji niniejszej umowy, przy czym zmiana ta nie może przekraczać 30% pierwotnej wartości umowy, a wartość takich zmian, wprowadzanych w ramach realizacji niniejszej umowy, podlega sumowaniu;
  - o) rozszerzenia zakresu prac powierzonych do wykonania Wykonawcy przez Zamawiającego w drodze udzielenia zamówienia dodatkowego — zgodnie z treścią właściwych przepisów odrębnych.
4. W przypadku wystąpienia zdarzeń opisanych w niniejszym paragrafie Wykonawca będzie miał prawo wystąpienia na piśmie do Zamawiającego o wydłużenie czasu na ukończenie robót.
5. Ustalenie nowego terminu wykonania robót, objętych niniejszą umową, wymaga aneksu do umowy — pod rygorem nieważności.

§15

Zmiana umowy

Proszę o redakcję postanowień tegoż paragrafu.

1. Zamawiający przewiduje możliwość wprowadzenia zmian do postanowień zawartej umowy, w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, w przypadkach określonych w art. 455 ustawy Prawo zamówień publicznych. Ponadto przewiduje się zmiany umowy w sytuacji:
- 1) uzasadnionego przedłużeniu terminu realizacji umowy w razie wystąpienia:
    - a) warunków atmosferycznych uniemożliwiających kontynuowanie robót, jednak nie dłużej, niż o czas trwania tych nie sprzyjających warunków,
    - b) konieczności zlecenia robót dodatkowych lub zamiennych,
    - c) sytuacji niemożliwej do przewidzenia w chwili zawarcia umowy, a mającej wpływ na realizację robót,
    - d) zaistnienia siły wyższej,
    - e) przestoju i opóźnień zawinionych przez Zamawiającego.
  - 2) wprowadzenia zmian w zakresie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, których uchwalenie lub zmiana nastąpiły po dniu zawarcia niniejszej umowy, a z których treści wynika konieczność lub zasadność wprowadzenia zmian, mających wpływ na realizację umowy,
  - 3) wystąpienia okoliczności uzasadniających zmianę niniejszej umowy, których wystąpienia nie można było przewidzieć na etapie zawierania umowy, a skutkujących koniecznością zlecenia robót dodatkowych lub zamiennych, z powodów takich jak:
    - a) nieuwjęte (niezinwentaryzowane) uzbrojenie podziemne, które nie zostało uwzględnione na mapach do celów projektowych,
    - b) związane z zatrzymaniem robót przez Urzędy Nadzoru Budowlanego,
    - c) związane z odkryciem w gruncie przedmiotów niemożliwych do zidentyfikowania przed przystąpieniem do robót budowlanych, takich jak m. in. głązy, niewybuchy, przedmioty wymagające ochrony konserwatora zabytków,
    - d) związane z ewentualnymi pomyłkami i brakami wielobranżowej dokumentacji oraz związanym z nią przedmiarem robót na podstawie, którego realizowana jest inwestycja,
    - e) wynikające z konieczności dokonywania zmian w projektach wykonawczych branżowych,
    - f) wynikające z nieprzewidzianych sytuacji takich jak kolizje z innymi urządzeniami podziemnymi, powodujące zniszczenia, uszkodzenia, wymagające naprawy,
    - g) zmiany uwarunkowań prawnych i formalnych realizacji umowy spowodowanych działaniem osób trzecich,
    - h) konieczność zrealizowania umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa,
    - i) zmiany dokonanej na podstawie art. 23 pkt 1 ustawy Prawo budowlane, tj. zmiany w rozwiązaniach projektowych, jeżeli są one uzasadnione koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót budowlanych lub usprawnienia procesu budowy,
    - j) zmiany dokonanej na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. b) ustawy Prawo budowlane tj. uzgodnionej możliwości wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie, zgłoszonych przez kierownika budowy lub inspektora

- nadzoru inwestorskiego, pod warunkiem, że zmiana ta spowodowana będzie okolicznościami zaistniałymi w trakcie realizacji robót budowlanych, których nie można było wcześniej przewidzieć,
- k) zmiany dokonanej podczas wykonywania robót i nie odstępującej w sposób istotny od zatwierdzonego projektu lub warunków pozwolenia na budowę w ramach art. 36a ust. 5 ustawy Prawo budowlane i dokonanej zgodnie z zapisami art. 36a ust. 6 ustawy Prawo budowlane, spełniając zapisy art. 57 ust. 2 ustawy Prawo budowlane;
  - 4) zmiany nazwy, adresu firmy, spowodowane zmianą formy organizacyjno-prawnej, przekształceniem lub połączeniem z inną firmą,
  - 5) zmiany formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości, na zasadach określonych w art. 451 ustawy Prawo zamówień publicznych.
  - 6) zmiany wynagrodzenia Wykonawcy w przypadku zmiany przez ustawodawcę przepisów dotyczących stawki procentowej należnego podatku VAT w taki sposób, że cena brutto nie ulega zmianie.
2. Zamawiający przewiduje również możliwość dokonania zmian i uzupełnień w niniejszej umowie, które nie stanowią istotnych zmian postanowień niniejszej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy.
  3. Wszelkie zmiany do niniejszej umowy z wyjątkiem zmian określonych w § 13 ust. 3 wymagają pod rygorem nieważności zachowania formy pisemnej w postaci aneksu.

§16

Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych postanowieniami niniejszej umowy stosuje się przepisy:
  - a) Prawa zamówień publicznych,
  - b) Kodeksu cywilnego,
  - c) Prawa budowlanego.
2. Strony zgodnie postanawiają, że w przypadku stwierdzenia, iż którekolwiek z postanowień umowy jest nieważne lub bezskuteczne, okoliczność ta nie będzie miała wpływu na ważność i skuteczność pozostałych jej postanowień, chyba że z okoliczności wynikać będzie w sposób oczywisty, iż bez postanowień bezpośrednio dotkniętych nieważnością lub bezskutecznością, umowa nie zostałaby zawarta.
3. W przypadku, o którym mowa w §16 ust. 2 umowy, Strony zobowiązane będą zawrzeć aneks do umowy, w którym sformułują postanowienia zastępcze o celu gospodarczym równoważnym lub zbliżonym do celu postanowień nieważnych lub bezskutecznych.
4. Integralną częścią umowy są powołane w niej załączniki.
5. Strony ustalają, że wszelką korespondencję związaną z realizacją niniejszej umowy kierowaną do Zamawiającego należy wysyłać na poniższy adres:

Akademia Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki
ul. Czajkowskiego 109
51-147 Wrocław
poczta e- mail: kancelaria@awl.edu.pl

natomiast wszelką korespondencję związaną z realizacją niniejszej umowy kierowaną do Wykonawcy należy wysyłać na poniższy adres:.....
6. Wszelkie doręczenia dokonywane na adresy wskazane w §16 ust. 4 niniejszego paragrafu uznaje się za skuteczne pod ostatnio znanym adresem — z chwilą dokonania pierwszego awiza.
7. Osobami odpowiedzialnymi za kontakty w sprawie realizacji niniejszej umowy ze strony Zamawiającego są:
  - a) Justyna Mikołajczak - pełnomocnik Rektora-Komendanta ds. inwestycji, tel.: 261 658 045, e-mail: justyna.mikolajczak@awl.edu.pl,
  - b) Radosław Szkudlarek - inspektor nadzoru robót branży sanitarnej tel. 261 658 045, z tym zastrzeżeniem, że osoby te nie są uprawnione do składania jakichkolwiek oświadczeń woli w imieniu Zamawiającego, w szczególności zaciągania zobowiązań, a jedynie do prowadzenia bieżącej korespondencji, w tym korespondencji technicznej.

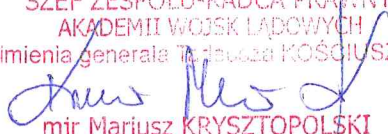
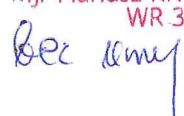

8. Osobami odpowiedzialnymi za kontakty w sprawie realizacji niniejszej umowy ze strony Wykonawcy jest:
....., tel. ...., e-mail:.....
z tym zastrzeżeniem, że osoby te uprawnione są do prowadzenia w imieniu Wykonawcy bieżącej korespondencji, w tym korespondencji technicznej, niezawierającej jednakże oświadczeń woli, chyba że umocowanie tych osób do składania takich oświadczeń wynikać będzie z odrębnych, znanych Zamawiającemu pełnomocnictw.
9. Zmiany osób wskazanych w §16 ust. 6 i 7 umowy nie wymagają zawarcia aneksu do niniejszej umowy, lecz pisemnego powiadomienia ze wskazaniem nowych danych kontaktowych.
10. Prawa i obowiązki, a w szczególności zobowiązania finansowe, nie mogą być przekazane na rzecz osób trzecich bez uprzedniej pisemnej zgody Stron i w granicach określonych w PZP.
11. Spory związane z realizacją przedmiotu niniejszej umowy lub wynikłe na jej tle rozstrzygać będzie sąd właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego. Wykonawca zobowiązany jest do określania w umowach zawieranych z podwykonawcami właściwości miejscowej sądu, jak w zdaniu l. oraz nałożenia na nich obowiązku ustalania takiej właściwości miejscowej sądu w dalszych umowach podwykonawczych.
12. Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach — po jednym dla każdej ze Stron.

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA

SZEF ZESPÓŁU-RADCA PRAWNY
AKADEMII WOJSK LĄDOWYCH
imienia generała Józefa KOŚCIUSZKI

mjr Mariusz KRYSZTOPOLSKI
WR 3009

GLÓWNY KSIĘGOWY
AKADEMII WOJSK LĄDOWYCH
płk Andrzej TYNKIEWICZ